

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hűvelésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Köziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetésre felhívás

„BÁCSKA”

XV. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Adjunk életjelt!

Küszöbén állunk a parlamenti élet megújulásának. Bizonyára nemcsak az alkotásokra irányuló reformtörekvések, hanem az azokkal szemben álló makacs, elkeseredett küzdelmek is újfönt napirendre kerülnek.

Komplikálja az amugy is zavaros politikai helyzetet a még mindig függőben lévő egyház és állam közötti hatalmi kérdés, melynek célszerű, békés kiegyenlítése minden valódi hazafinak hő óhajta.

Történetek a közelmúltban s valószínűleg a jövőben is fognak történni olyan esetek, melyek csak növelni fogják az általános közéleti izgatottságot.

Az ellenzék, saját politikai szempontjából épen úgy, mint a múltban, e kérdéseket ügyesen fölveti és a kedélyekre apellálva, minden más fontos napirenden levő kérdésekkel összebonyolítja.

A nagy közönség aztán akarva, nem akarva, az ellenzéki szemüvegen keresztül szemléli a legegyszerűbb, pártkérdéssé nem is tehető viszonyokat és így a legferdebb helyzetekbe sodortatik.

Ki ebben a hibás? Valljuk meg őszintén, hogy jórészt a szabadelvű párt országos korifeusainak közönye.

Nemrég az egész ellenzék élén Apponyival

meg Irányival egyértelműleg tüntetőleg helyeselte a kormány és Csáky Albin gróf vallásügyi politikáját s ime, ma egész más hurokat pengetnek, sőt ok nélkül lelkiismeretlenül megkondítják a vészharangot.

Mire való ez? Miért nem állnak elő pártunk előkelői és mért nem vágják az ellenzék szeme közé a köpenyegforgatást? Mi hivi vagyunk annak, hogy nem a kedélyekre, az elmékre kell hatni: de ezzel nem érünk mindig célt a nagy tömegeknél; hanem egy kis epével, egy kis hangulattal is kell ilyenkor hatni. Ebben ugyan nem fogjuk az ellenzékét tulcizálni és tulkiabálni soha. Ezt nem is kívánjuk, de elérhetjük azt, hogy a kérdésekbe mélyebben be nem ható nagy közönség ne a szélsők álláspontjáról kiindulva vizsgálja a politikai kérdéseket, hanem az igazi, helyes álláspontrol.

Az ellenzék a legesekélyebb dolgokban is rögtön pártállást foglal, ezeket nagy politikai kérdésekké fujja föl és kiadja a jelszót összes vidéki klubjaiban, a hol folyton vitatják azokat. Nálunk, bármennyire vádoljanak pártpolitikával, pártélet nincs. Az egész országban, a fővárost kivéve, nem vitatjuk az ügyeket, mint párt, és így átengedjük az egész teret az ellenzéknek.

Ideje már, hogy a szabadelvű párt vidéki mozgalmi életet nyerjenek; szervezve legyünk országosan, s ha megtámadnak bennünket itthon helyi kérdésekben országos politikai okok előrelátnak, mi se maradjunk vesztegen és védelmezzük az országos szabadelvű politikát szívvél-lelékkel, mint a hogy ez szükséges is, kívánatos is.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának III-ik rendes évnegyedes (őszi) közgyűlése f. évi október hó 11-én (kedden) és a szükséghez képest a következő napon reggeli 9 órakor a vármegye palota nagytermében fog megtartani.

Ezen közgyűlés tárgyai:

Belügyminiszeri intézkedés a vármegye 1893. évi költségvetésének megállapítása és ebből kifolyólag a költségvetésben mutatkozó hiánynak fedezhetése céljából 1/4 % vármegyei pótdadónak megszavazása iránt.
Alispáni jelentés a vármegye közállapotáról.

Belügyminiszeri intézkedés a tiszaföldvári községi kézbesítői állás betöltését illetőleg felmerült vitás kérdés iránt.

Lukács Béla m. kir. kereskedelemügyi miniszternek történt kinevezetésére vonatkozó értesítés iránt.

Zólyomvármegye közönségének átirata a regále kártalanítási összegből levont s az államkincstár által visszatartott összegek kiszolgáltatásának elrendelését illetőleg az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt.

A lemergi bizottságnak levele dr. Szmolka Ferenc jubileuma alkalmára vert érem egy példányának megküldése iránt.

A vármegye közigazgatási bizottságának előterjesztése az 1893/94. évi közüti költségvetés iránt.

Soós Gábor kulai szolgabírónak kérvénye, mely szerint betegsége folytán állásáról lemond, és egyben végkielégítéseért esedezik.

Az ekként megütrült szolgabírói állásnak választás utján leendő betöltése iránt.

A vármegye árvaszékének jelentése az árva és árvaletét pénzeknek az 1893. évben mely pénzintézetnél leendő elhelyezésének meghatározása iránt.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak értesítése az ókanizsai községi pásztorok felfogadása ügyében kelt belügyminiszeri rendelet iránt.

Ugyanannak az ügyköréhez utalt közigazgatási ágaknak az 1892-ik évnek első felében állásáról szóló jelentése iránt.

Ugyanannak átirata az igazolatlanul elmaradt tagoknak bejelentése iránt.

A vármegye árvaszékének jelentése a zombori takarékpénztár által az ott elhelyezett 50,000 frtnyi árvaletét után 1892. évi augusztus hó 1-től fizetendő 4 1/2 % kamat iránt.

Ugyanannak jelentése a titeli 1026. sz. tjkben felvett háznak eladása iránt.

Ugyanannak jelentése a Cservenka községi árvarári hiányoknak fedezése iránt.

Alispáni előterjesztés a megütrült Kovács-féle ösztöndíjnak adományozása iránt.

A vármegyei bíráló választmány elnöke bemutatja az 1893. évre érvényel bíró legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak kiigazított névjegyzékét.

A vármegye főügyésének előterjesztése Kasza István volt temerini községi közigyám ingatlanának eladása iránt.

Petrovosszellő község képviselőtestületének egy második községi orvosi állás rendszerezését kimondó 137/1892. számú határozata s ez ellen Popovits Pántó és társai részéről beadott felebbezés.

Deck Katalin ó-kéri lakosnak az O Kéren 1892. évi június 13 án megejtett községi szűlésznői választás ellen beadott felebbezés.

A „BÁCSKA” tárcája.

Szyre zúg . . .

*Mintha most is házná, a fülembé házná,
Egyre zúg fejemben;
Szomorú a hangja, szinte sírok rajta:
„Bánatos a lelkem . . .”*

*Szembem ülök veled s elnézem szép arcod . . .
Ahitattal, hosszán.
Mint a hogy te nézed a Máriaképet
Sokszor a templomban.*

*És elálmodom eltűnt szép álmokról;
Ölelésről csókról,
Édes szerelmről, — mosolygó szemedről,
Örök bírásdórl.*

*Némán, álmodozva nézem szende arcod
És csak zúg fejemben,
Egyre zúg a nótá szomorú akkordja:
„Bánatos a lelkem . . .”*

Márton Pál.

A HÖLGYRŐL.

Mi az élet? — Egy zúgó tenger, melyen a háborgó hullámok miatt nehéz a répartra jutni; egy viharos időszak, melyben sok a küzdelem, sok a szenvedés, de kevés az öröm, kevés a boldogság. Ha van öröm, ha van boldogság a földön, kérdelem, kik képesek azt nyújtani? Ha van földi tud, ha van földi menyország, kérdelem, kik képesek azt elővarázsolni, ha nem a nők? Hol talál a fáradalmak közt öszülő családapa megpihenést, ha nem nejeinek karjai között? Ki tudja a családapának arcáról gondtelt redőit elsimítani, ha nem szerető nejeinek csókjai? Kérdezzétek az ifjút, miért küzd vész-

szel, miért küzd viharral, miért kockáztatja életét, miért áll szembe a halállal is?

Kérdezzétek! s azt fogja mondani, azért, hogy kedvesének egy mosolyát megérdemelhesse. Nézzétek a katonát, ki ismeri a golyók sütvöltését; ki rendületlen kebelrel áll a csaták zajában; ki a halál, melylyel oly sokszor állt már szembe, megindítani nem volt képes: egy gyengéd hölgynek mosolya előtt meghajol a szilárd férfiú, eltörpül a zord hadvezér: Antonius Cleopatra lábai elé dobta a világot; Julius Caesar dicsőségét és diadalmit elfeledte a nő előtt; negyedik Henrik francia király parasztnak öltözöködött, csak hogy a szép Gabriellához juthasson; mert azt mondja Tarkányi a nőrl:

*Ki tudna ellenállni,
Ha szívből esd a hölgy:
Legyen bár keble mint a jég,
Vagy mint a bérei tölgy.*

Vagy kérdelem, nem élesebb-e az ifju kardja, ha azt kedvese köti oldalára; nem buzdítóbb-e a lobogó, ha azt egy kedves hölgy nyújtja a harcolónak; vagy nem jutalmazóbb-e a borostyán, ha gyengéd kezek fűzik a győző homlokára? Igen, élesebb a kard, buzdítóbb a zászló, jutalmazóbb a borostyán, ha gyengéd kezek nyújtják azt, mert azok buzdítanak, azok jutalmaznak, kikért még a halál is édes; s e hatalom a női szív, e varázserő a szerelem. Ismeri ezt az egész világ: kérdezd meg a dermesztő észak zord lakóját; vagy a legforróbb égaj napbarnította fiait, ismerik e hatalmat, tudni fogják mi a nő, mi a szerelem. Ezért emelik oly sokan a nőket az égi lények közé: Boccaccio angyalnak nevezi kedvesét; Petrarca mint az angyalok angyalát énekl meg Laurájában; ezért mondja a magyar költő is:

*Mikor Isten a hölgyet teremté,
Örömben sírva fakadott.*

Ezt mondja Petőfi általán a nőkről; de mit mondhat a magyar nőkről, kiről így szól Garay:

*Tenéked szebb s dicső tért
Szabott a végezés;
Születni és szeretni
Magyar hölgynek kevés;*

kevés, mert a magyar hölgy nemcsak nő, hanem hon-

leány, kinek nemcsak szerelme van boldogítani, hanem hazája is; ki egyik kezével ölel, a másikkal lobogót nyújt a harcbanmenőnek, ki egyik kezével szerelmet esküszik, a másikkal a haza oltárán áldozatot nyújt, azért mondja Garay:

*Magyar hölgynek születél,
Ald érte sorsodat;
Magyar hölgynek születni
Szép és nagy gondolat!*

Szép és nagy gondolat, mert lehetne-e szebb hivatása a nőnek, mint a honleányé, aki nem polgárokat nevel a világnak, hanem honfiakat a hazának. De kérdem, ki is oltathatna a hazát mélyebben a szívbe, mint az édes anya; van e becsesebb emléke a kebelnek, mint amelyet az édes anyatejvel szivott? Oh nem! Zúgjon bár a fergeteg, dühöngjön bár a megpróbáltatás orkánya, az édes anyának szeliden esdő szavát: fiam szeresd hazádat, el nem fojthatja semmi, azért mondja Garay:

*Oh hölgy, ki ezt befűtél,
Mi szép vagy és mi nagy,
Rendeltetés az égből,
S a földön áldva vagy.*

Karthágónak hölgyeit bámolja a világ, az orleansi szűzet arany betűkkel írták a történet könyvébe. De nézzetek Egerre s látni fogjátok, mit tehet a magyar nő; vagy nézzétek Szilágyi Erzsébetet, ki ezzel ereszti ki fiát szárnyai alól: fiam, a haza legyen ezentul édes anyád, én pedig csak mostohád; vagy nézzétek Losonczy özevgyét, ki megtagadja anyai érzelmét s elfojtott kebelrel kíséri fiát a vérpadra, csak hogy a gyenge ifjút rendíthetlen magyarnak lássa, csak hogy a magyart gyávanak ne láthassa a világ: vagy nézzetek arra, ki még csókját is kész a haza oltárára rakni, csak hogy a szegény népnek éhség sajtolta könyeit letörülhesse, ezért mondja Kisfaludy Károly: „A magyar szűz nem retteg az áldozattól, ha a haza s a dicsőség kívánják.”

Becsüljük tehát a nőt és védjük őt; nyújtuk neki segélyünket, — és ha alkalom kínálkozik — kezünket is.

K—p K—a.

Witz Ede Csurogh község helyettes jegyzőjének az ezen minőségében kiérdekeltségének kiszolgáltatása iránt beadott kérelemlevelére Csurogh község képviselőtestülete által 44/1892. sz. a. hozott elutasító határozat ellen beadott felelőzése.

Szikora Ágoston Kupuszina lakosnak az ottani képviselőtestület által hozott a birkalegeltetést a határban eltöltő 42/1892. számú határozat ellen beadott felelőzése.

Keresztur községének folyamodványa a kéményseprő tartás tekintetében önállósítása iránt.

Fischer Miksa és társai zentai lakosnak felelőzése a városi második számú állásnak Horváth Gyula személyében történt betöltése ellen.

Reitmann Ferenc zentai lakosnak felelőzése a tiszai szabad uszoda kérdésében hozott 189/1892. sz. a. hozott képviselőtestületi határozat ellen.

Keresztur községének határozata egy második irnoki, egy epreskertési és fűtői állásnak rendszeresítése iránt.

Plávna községének határozata a községi alkalmazottak fizetéséről szóló szabályrendeletnek módosítása és ez ellen Farkas Sándor ottani jegyző részéről beadott felelőzés iránt.

Mohol községének határozata az ottani katonai beszállásos költségeknek viselése iránt.

Tataháza község képviselőtestületének az ottani urbéres bizottsággal a tagosítás ügyében kötött egység.

Titel község képviselőtestületének a község tulajdonát képező regále kötvény értékesítése tárgyában hozott határozata.

Goszpodince község képviselőtestületének a fogyasztási adó kezelése tárgyában hozott határozata és Lifkovits Lipót ez elleni felelőzése.

Ada község képviselőtestületének a legelőfelosztási ügyben indított perekben ügyvédvállás tárgyában hozott határozata és Balogh Pál ez elleni felelőzése.

Ó-Becse község képviselőtestületének egy róm. kath. templom építése tárgyában hozott határozata és Fonyó Pál plébánosnak ez elleni felelőzése.

Felső Szt. Iván község képviselőtestületének a közegelő iránti tulajdonjognak tilkvi kiigazítása iránti határozata.

Tiszaföldvár község képviselőtestületének az árvatári hiányok biztosítása alkalmából ügyvéd díjazása tárgyában hozott határozata.

Ó-Becse község képviselőtestületének a róm. kath. plébánosnal a párbér megváltása iránt kötött szerződése.

Rigyica község képviselőtestületének a Scheiring József örököséi elleni zálogjog előjegyzés kitörlése iránti ügyben hozott határozata.

Ada községének határozata ártézi kutaknak felállítása iránt.

Tiszaföldvár községének határozata az ottani alsórétnak eltöltése iránt.

Zenta városának határozata az ebadó iránt.

Ó-Becse községének határozata egy ártézi kutnak házilag furatása iránt.

Ó-Becse községének határozata az ottani kalváriának elhordásából felmerült költségek iránt.

Martonos községének határozata a marhalevelek kiállítására iránt.

Zenta városának határozata Csikmák Mátyás ellen támasztott lecsapolási költségeknek megfizetése és ez ellen Csikmák Mátyás részéről beadott felelőzés iránt.

Szenttamás község képviselőtestületének a kisbírók és hadnagyok fizetését szabályozó szabályrendelete.

Kunbaja község képviselőtestületének az ottani postahivatal segélyezése tárgyában hozott határozata.

Szóna község képviselőtestületének az ottani 1350. sz. jtkvben felvett ház és belteleknek iskola célra leendő megvétele s ezen vételezés szükséges 1000 frtnak kölcsön útján leendő fedezése tárgyában hozott határozata.

Vidakovits György nemes militárius lakosnak a községi képviselőtestület által az iskolai padlók átvétele tárgyában hozott határozata elleni felelőzése.

Új Palánka község képviselőtestületének a parlagon heverő 2 hold temető föld bérbeadása tárgyában hozott

határozata s az ellen Büchler Róbert által közbevetett felelőzése.

Bugarin Trifun és Borovszki Ferencnek a Gardinovec község képviselőtestületének a felállítandó tanterem és tanítói javadalmazás tárgyában hozott határozata elleni felelőzése.

Petrovzsellő község képviselőtestületének a negyedik róm. kath. leányiskola felállítása és egy gör. kel. szerb tanítónői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata, ez utóbbi ellen az ottani gör. kel. szerb iskolaszék által benyújtott felelőzés.

Monostorszegh község képviselőtestületének a községi kisbírói állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Ada község képviselőtestületének az ottani nagyvendéglőben tizen álló bonthelyiségek bérbeadása tárgyában hozott határozata s az ellen Kovacevits Radivoj által közbevetett felelőzés.

Bajsa község képviselőtestületének az 1872. évben eladott mészárszék, épület és telek iránt tulajdonjog telexkönyvi kiigazítása tárgyában hozott határozata.

Mohol község képviselőtestületének a moholi 690. sz. jtkvben felvett 5323. hr. számú ingatlan megvétele tárgyában hozott határozata.

Tovarisova község képviselőtestületének a fogyasztási adó kezelési díjainak mikénti felosztása tárgyában hozott szabályrendelete.

Szóna község képviselőtestületének ugyanazon tárgy határozata.

Krusevlya község képviselőtestületének az ideiglenes díjok felfogadása tárgyában hozott határozata.

Tisza-Földvár község képviselőtestületének egy fedeles kocsi készítése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak az 1890. évben felvett 800 frtos és az 1891. évben felvett 700 frtos kölcsön tárgyában hozott határozata.

Vaskut község képviselőtestületének a felsőmagyarországi inségek részére megszavazott segély tárgyában hozott határozata.

Kupuszina község képviselőtestületének a szegényalapot pénzkészleteinek elhelyezése tárgyában hozott határozata.

Vaskut község képviselőtestületének a községben felállítandó négy új tanterem és ugyanannyi tanítói állás szervezése, valamint két tanítói fizetésnek felemelése tárgyában hozott határozata.

Ó-Becse község képviselőtestületének az ottani községi végrehajtók fizetése tárgyában hozott határozata s az ellen Fetter János által benyújtott felelőzés.

Deszpt-Szent-Iván község képviselőtestületének a tanítók fizetéseinek szabályozása tárgyában hozott határozata.

Goszpodince község képviselőtestületének a községi kertész fizetését szabályozó határozata.

Ugyanannak a községi orvos részére építendő lakás tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak Wundszám Ferenc részére az árvatári számadások elkészítéséért fizetendő munkadíj tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Gardinovec község képviselőtestületének a községi orvos fizetésének szabályozása tárgyában hozott határozata.

Ó Kanizsa község képviselőtestületének az ottani tóparti elemi iskola építésére vonatkozó határozata.

A topolyai volt felelős örök részére kiadandó törleési engedély tárgyában hozott képviselőtestületi határozat.

Rigyica község képviselőtestületének ifj. Szujer János 89 frt 10 krnyi követelése tárgyában hozott határozata, s az ellen Preiminger János által közbevetett felelőzés.

Ada község képviselőtestületének az ottani tűzoltó egyesület részére adandó 2000 frtnyi segélytárgyában hozott határozata.

Petrovzsellő község képviselőtestületének a községi

Jegyelőn a tégláégetést megtiltó határozata s az ellen Kovács János (gál) által benyújtott felelőzése.

Keresztur község képviselőtestületének 2000 frtos kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

Ó-Becse község képviselőtestületének 500.000 db téglá égetése tárgyában hozott határozata.

Új Szivac község képviselőtestületének az ottani községi rendőrségre vonatkozó szabályrendelete.

Mohol község képviselőtestületének három tanítói állással egybekötött javadalmazása tárgyában hozott határozata.

Bogyán község képviselőtestületének az ottani kántortanító természetbeni járandóságának, készpénzben leendő megváltása tárgyában hozott határozata.

Hódságh község képviselőtestületének az ottani községi rendőrség fizetése és létszámának szabályozása tárgyában hozott határozata.

Krusevlya község képviselőtestületének egy tanítói állás rendszeresítését kimondó határozata.

Gara község képviselőtestületének a községi közgyám fizetését szabályozó határozata.

Kupuszina község képviselőtestületének egy irnoki állás rendszeresítését kimondó határozata.

Kis-Hegyes község képviselőtestületének a községi pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata.

Kulpin község képviselőtestületének a szegényalapot tartozások tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a fogyasztási adó után befolyt kezelési díjak mikénti felosztása tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak egy 300 frtos kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a telexkönyv beszerzési költségeinek mikénti fedezése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a jegyzői lak építéséhez szükséges téglanyag mikénti beszerzése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a kataszteri munkálatok után felmerülő költségek fedezése tárgyában hozott határozata.

Mosorin község képviselőtestületének egy ideiglenes irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a Majcsék féle háznak iskolai célra leendő megvétele tárgyában hozott határozata.

T-Földvár község képviselőtestületének a Ferencsatornai halászat bérbeadása tárgyában megkötött szerződése.

Ugyanannak az izr. hitközség segélyezése tárgyában hozott határozata, s az ellen Grosz Fülöp által közbevetett felelőzés.

Kis-Hegyes község képviselőtestületének hasonló tárgyban hozott határozata s az ellen Kriszhaber Simon által közbevetett felelőzése.

Martonos község képviselőtestületének a Mucsalov-féle magtár bérbeadására vonatkozó határozata.

Ugyanannak az izr. imaház előtti üres tér eladására vonatkozó határozata.

Szántova község képviselőtestületének az ottani kincstári nagykorcsmánok iskola célra leendő megvétele tárgyában hozott határozata.

Bukin község képviselőtestületének határozata, az ottani kincstári uradalmi mészárszék és nagykorcsma megvételeire vonatkozólag.

Alsó-Kovil község képviselőtestületének az 1888. évi számadásaiban nehezményezett kiadások tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak az 1886. évi számadásaiban nehezményezett kiadások tárgyában hozott határozata.

A volt katonai határvidéken egyeseknek eladott házhelyekre vonatkozó szerződések.

Dantova község képviselőtestületének a volt felelős örökkel kötött szerződése.

Baracska község képviselőtestületének a gyurityi tanító fizetésének honnét leendő fizetése tárgyában hozott határozata.

Szóna község képviselőtestületének a töltés alapbó

Szerlemlenek iskoláját...

Szerlemlenek iskoláját
Jártam én is egykoron,
Barna kis lány, emlékszel-e?
Te voltál professzorom.

Szív a szíven, ajk az ajkon,
Úgy folyt az előadás,
S nemsokára megtanultam,
Mi az írás, olvasás.

Szeméidből olvastam ki
Baldogságom, üdvömet,
Rólád írtam gyermekésszel
A legelső verseket.

De a mikor számolásra
Kérült régre a dolog, —
Akkor láttam fűző szívvel,
Hogy még semmit sem tudok.

Hűségdre számítottam,
S oh, mi szörnyű csalódás!
Mikor mindent összeadtam:
Nem vágott a számadás.

És azóta már nem írok,
Nem számolok, olvasok:
Szerleml, én iskoládnak
Bukott diákja vagyok.

Don Carlos.

A YÉRES KENDŐ.

— Garsin Wsewolod után oroszul. —

Még gyermek volt Sémén, mikor már megtanulta, hogyan kell a fűzfából pipót furni. Nem nehéz; ki kell tolni a belét, hogy lyuk maradjon a helyén, a végébe

egy kis szipokát erősíteni s aztán el lehet funi rajta akármelyik nótát. Nagyon jól tudta megcsinálni. Mikor már pályáor volt is, üres óráiban egyre-másra csinálta a fűzfapipót, mert akadt kalmár, aki bevitte a vásárra és eladogatta darabját két kopékért.

Most is harmadnapra, hogy a vonalat megvizsgálták, a hat órai vonat felügyelését a feleségére bízta, maga pedig fogta a kést s neki indult az erdőnek, hogy fűzágakat metszessen. Eljutott már a maga szakaszának végére s ott, ahol a pálya hirtelen fordulóra kanyarodik, leereszkedett a vasuti töltésen s ment az erdőszélen lefelé. A pályatesttől vagy fél verstnyire mozsár feküdt s annak környéke teli volt jó nagy fűzfákkal, melyekről lehetett csak igazán sipnak való ágakat metszeni.

Kilépett a cserjék közül, fölmászott a töltésre, hol nem messze embert lát a sinhez lopódzni s ott nagy gyorsan munkálkodni. Mit csinál az az ember? Sémén gyanakodott, hogy tolvaj, aki bizonyosan vasat akar a sinből kilopni. Nézi merően és ijedten veszi észre, hogy az idegen feláll, kezében feszítő van, s azt a sin alá nyomja s egy recszenés és a vas kerégvágás kifordult a helyéről. A Sémén szeme homályos karikát hány az ijedelemtől s rá akar kiáltani, de nem bír.

Megismerte, hogy Vaszi, futni kezdett feléje, de mire oda ér, az a rossz ember már elfutott a töltésről, a feszítő vassal együtt. Neki eredt az erdőnek. A pályáor pedig rimázkodva kiált utána:

— Vaszi! Stefanovics! Lelkem, barátom! Térj vissza, hozd azt a feszítő vasat. Tegyük helyére vissza a sint. Én tőlem senki sem fogja megtudni soha! Fordulj vissza mentsd meg lelkedet a pokoltól!

Vaszi nem tért vissza, hanem ment az erdőnek, hogy annak szélén ólálkodjék és lássa mi történik. Gondolja, hogy abból a nagy szerencsétlenségéből majd csak lesz neki egy kis haszna.

Sémén pedig kétségbeesve állt a kiszakított sin mellett. A fűzágak kötele már rég kiesett a kezéből. Tudta, hogy rövid időn itt egy vonatnak kell átrognia s még csak nem is tehervonatnak, hanem személyvonatnak! Hogy tartsa azt most vissza? Semmi sem volt nála, sem zászló, sem érc sip. A sint pedig hogyan te-

gye vissza helyére s hogyan illessze bele pusztá kézzel a csavarokat! Égett az agya. Az órházhoz kell szaladnia, hogy onnan valami eszközt hozzon.

— Uram segíts! — kiáltá lelkendezve s nyargalva kezdett a maga órházacska felé. Alig birt lelegzeni, de azért csak futott tovább. Erzé, hogy az ereje fogy. Mégis már majdnem összerogy, midőn eszébe jut, hogy az órházat már lehetlen elérnie.

Hallja a gyárkémény vastag csövének éles fűttyét. Ez azt jelenti, hogy hat óra s hét perccel hat óra múltán itt a vonat.

Térdre esik.

Oh uram! Irgalmazz ártatlan lelkeknek! Már szinte látja, hogy a mozdony első kereke mint zökken nagyot, mint kapja el a félre tolt sint, mint hajol oldalt, baktat, hogyan furódik eleinte a földbe s rántja magával a vonatot le a töltés melletti száz láb mélységbe.

S a harmadik osztályú kocsi mind tele vannak gyermekekkel, apró szökehajó fejekkel.

— Szegénykék! Most még mily csöndesen ülnek. Nem sejtnek semmit.

A pályáor e borzasztó gondolattól erőt kap, föliad és fohászódik.

— Uram teremtem! Sugd meg nekem, hogy mit tegyek. Nem, nem juthatok el az órházhoz. Vissza a szerencsétlenség színhelyére.

Egyébre nincs idő!

S libegve fut visszafelé. Rohan és el sem bírja képzelni, hogy mi fog történni. Oda ér a kirántott sinhez s megpillantja a leesett fűzágkötletet. Lehajol s kiválasztja a leghosszabb, a legerősebb ágat, s fut vele megint visszafelé.

És ezt nem látja senki, csak egy ólálkodó rossz ember, az erdő széléből. És amint nézi, nem arra a kis haszonra gondol, a miért olyan borzasztóra tökélt el magát, hanem a kétségbeesett ember kinlódására és maga is kezd megzavarodni: mit tett!

Sémén pedig a távolból már hallja a közeledő mozdony visítását. Sőt hallja a sinek lassu, egyhangu rezgését is.

Melléklet a „Bácska” 76-ik számához.

felvett 3000 frtos kölcsönnek visszafizetéséhez szükséges 3000 frtos kölcsön tárgyában hozott határozata.

Dautova község képviselőtestületének 1000 frtos kölcsön visszafizetése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak 3000 frtos kölcsön visszafizetése tárgyában hozott határozata.

Sztanisits község képviselőtestületének a kaszinó-egylettől megvett ház helyre vonatkozó határozata.

Kupuszina község képviselőtestületének egy tanítónői állás szervezése tárgyában hozott határozata.

Bogojeva község képviselőtestületének a kincstári erdő megvétele tárgyában hozott határozata.

Ó-Sztrapár község képviselőtestületének a községi adópénztárnok fizetését szabályozó határozata.

Mohol község képviselőtestületének az ugynevezett töviskei iskola segélyezése tárgyában hozott határozata.

Szöke György és társai felebbezése a Mohol község képviselőtestülete által a töviskei iskola felállítását és egy tanítói állásnak rendszeresítését megtagadó határozata ellen.

Szóna község képviselőtestületének a jegyzői fizetést felemelő határozata.

Ó-Becse község képviselőtestületének az ottani m. kir. csendőrség részére a Tisza víz ingyenes kiszolgáltatását megtagadó határozata, s az ellen a községi előjáróság által benyújtott felebbezés.

Apatin község képviselőtestületének a szervezendő éjjeli őri állás tárgyában hozott határozata.

Parabuty község képviselőtestületének ingatlan-nyerő eladása tárgyában hozott határozata.

Baracska község képviselőtestületének a községi szegényalap pénzkészletének elhelyezése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak határozata két esküdti állás tárgyában.

Sztanisits község képviselőtestületének egy rendőri állás beszüntetése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak a községi rendőrzetűző fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

Cservenka község képviselőtestületének Balg Mihály és társai volt felelős örök részére kiadandó törlési engedély tárgyában hozott határozata.

Kula község képviselőtestületének az ottani óvoda egyestület helyiségének és berendezésének átvitele tárgyában hozott határozata.

Mohol község képviselőtestületének Blagojev Jován révkomp bérlő kártérítése tárgyában hozott határozata, s az ellen dr. Hubert Dávid és társai által közbevetett felebbezés.

Mohol község képviselőtestületének a múlt évi 255. és 309. számú határozataiban előfordult hibák kiigazítása tárgyában hozott határozata.

Tovarisova község képviselőtestületének a községi pénztárnok fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak egy 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Baracska község képviselőtestületének a községi rendőrség fizetésének felemelését megtagadó határozata.

Szóna község képviselőtestületének a községi végrehajtó fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.

Kula község képviselőtestületének a községi állatorvos fizetését felemelő határozata.

Alsó-Kovil község képviselőtestületének az ottani távirtda állomás létesítése tárgyában hozott határozata.

Balaton Géza ó-becsei nyugalmazott tanító nyugdíj jutalékának módosítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat.

Kuzmiák Péter kereszturi tanító nyugdíj jutalékának megállapítása.

Scheidler sz. Bagó Mária bajmoki özvegy tanítónő nyugdíj jutalékának megállapítása.

Tovább rohanna, ha volna még hozzá ereje, de egyszerre, a felszakított szintől vagy száz ölnyre, elszántan megáll. Ugy érzi, mintha agyát egyszerre valami világosság ragyogta volna be. Lekapja fejéről a fővegét, kihuzza abból fehér gyapot kendőjét s aztán metsző kését rántja ki csizmája szárából s keresztet vet.

— Istenem! Áldásod legyen rajtam!

Balkarján egy olyan nagy sebet basit, hogy a meleg vér rögtön omol belőle. Abba áztatja a kendőt, s ahogy tudja, szétsimítja, a fűzág végére köti s aztán magasra emeli.

Ime, megvan a vörös zászló, messzire látszik. Már látja a közeledő vonatot s ő egyre intetet a jellel, miközben aggodalom győtri.

A mozdonyvezető nem fogja meglátni, egyre közelebb jó, s ha száz ölnyiről el nem kezd a megállítást, vége mindennek!

Csurog róla a verejték és karjából a meleg vér. Sémén megpróbálja egyik kezével összenyomni.

Csak nem áll meg, mert ijedtében nagyon is mélyen vágott a husba. Gyöngül, szédül, csak már is a lelkiismeret ereje tartja fönn.

Egyszerre azonban elhomályosodott előtte minden. De erős csemetyűsöt hall. A vonatot azonban nem látja, csak a dűbörgés zug a fülébe. Agya még működik kétségrel vívódva.

A vonat nehezen zakatolva megáll. A kocsiból pedig ijedten ugrálnak ki az utasok s csoportokba verődve, rémülten kérdik egymástól mi a baj?

A sin mellett ott látnak egy ájtultan heverő s vérző embert, mellette pedig egy másikat, izmos erejűt és dult arcú, kinek kezében a fűzág, rajta a véres kendővel.

Vaszili zavartan nézi a csoportokat, aztán lecsúsgeszi a fejét és bűnbánólag szól.

— Kötöztek meg, én voltam az, aki amott felszakítottam a sint.

Kapp János német-palánkai tanító nyugdíj jutalékának megállapítása.

Ó-Becse községének határozata 1450 frt 50 krnyi behajthatlan közmunka hátraléknak leírása iránt.

Cservenka községének határozata különféle behajthatlan községi követeléseknek leírása iránt.

Bajmok községének határozata különféle behajthatlan községi követeléseknek leírása iránt.

Dr. Sauer Károly és dr. Stern Mór kérvénye orvostudori levelüknek meghirdetése iránt.

Butás Erzsébet, Gajdos Mária, Neumann Erzsébet, Michelsz Anna, Dér Franciska, Kollár Mária és Utasi Berta kérvénye bábai oklevélüknek meghirdetése iránt.

Községi számadások s pedig: A) Árvapénztári: Uj-Verbász 1888. 1889. és 1890. évi, Cséb 1891. évi és Uj-Szivac 1891. évi. B) Közpénztári: Zenta városa 1884. évi, Ó-Kanizsa és Gardinovec 1889. évi, Temerin, Gajdobra, Bogojeva, Kucura, Csurogh, és Goszpodince 1890. évi, Kolluth és Prigl.-Szt. Iván 1891. évi, Vilova és Lok alapítványi 1891. évi.

Községi költségvetések s pedig: A) Pótköltségvetés: Mohol 1890. évi, Mohol 1891. évi, Ó-Palánka, Kovil-Szent-Iván és Mohol 1892. évi. B) Költségvetés: Kupuszina, Uj-Soóvé, Sztanisits, Uj-Verbász, Hegyes, Bajmok, Baracska, Béregh, Bikity, Nemes-Militics, Csonopla, Bács, Karavukova, Felső Szent Iván, Kulpin, Borsód, Csávoly, Prigl.-Szent-Iván, Hódságh, Filipova, Parabuty, Kolluth és Temerin 1893. évi.

Kelt Zomborban, 1892. évi szept. hó 25. én.

Az alispán szabadságlétében:

Karácson Gyula s. k., főjegyző.

Helyi és megyei hírek.

Leköszönés. Soós Gábor kulai szolgabíró állásáról leköszönt.

Előmunkálati engedély. Ofner Lipót és társa előmunkálati engedélyt nyert egy, Ada, Moholy és ezekkel szemközti lévő több község összeköttetését célzó tiszai fahíd építésére.

A bajai ipartestület folyó évi október 16. án zászló szentelési ünnepélyt tart. A zászlóanyai tisztségét az ipartestületi elnök neje Hunyady Antalné viseli.

Gyógytárjog. A szeghegyi gyógyszerész szakmájának jogát Fridmann Mór eddigi tulajdonosról Tormay Gyulára ruházta át a belügyminiszter.

Választások. Bács-Keresztúr folyó hó 19-én töltötték be az üresedésbe jött községi aljegyző és községi tanítói állást. Aljegyzővé a sok pályázó közül egyhangulag Hill József lett megválasztva; a rendes tanítói állásra pedig Lyikár Mihály lett előléptetve, ki eddig segédtanítói minőségben működött.

Tanítógyűlés. Kerületi tanácskozást tartott f. hó 22. én az ó-becsei espereskerület tanítószága Bács-Földváron. A hol az elnöki megnyitó után, az iskolai énektanításról folyt a tanácskozás. A két pártra szakadt tagok — kóta utáni és kóta nélküli éneklést pártolók — végül azt a határozatot hozták, hogy ott, hol a körülmények engedik, a kóta utáni tanítás üdvösebb. Ezután gyakorlati tanítások tartottak. Melynek végzetével, pár külső ügy lebonyolításán, a tanácskozás máj. d. u. 2. órákor véget ért. Az ezután következő banketten 46-an vettek részt. A felköszöntések sorát Matoss esperes kezdte meg, poharát Mayer Béla főtanfelügyelőre emelvén. Utána Drozdik Ágoston Matossra, Dreisziger Ferenc a tanítókra, Matoss a tanítóknak, mint munkatársaira, Kovács Ferenc a földvári tanítóknak emelvén poharát, — d. u. 4. óra felé a mulatság véget ért.

Ujvidéki Dalárda. Mint már mult számunkban jeleztük, az „Ujvidéki Dalárda” vasárnap, október 2. án az „Erzsébet”-ben táncal egybekötött dalestélyt rendez.

Baromfi és vadász-kiállítás Zomborban. A bácskai gazdasági egyesület október 9—13. ig Zomborban vadász-kiállítással kapcsolatos baromfi-kiállítást és vásárt rendez, melyen a földmívelési miniszterium kiosztás céljából fajbaromfiakat fog vásárolni. A baromfi kiállításra elfogadatik mindennemű baromfi, házinyul, élő madár és felszerelési tárgy. A vadászkiállításra: kitémött állatok és madarak, aggancs, régi és modern vadászfegyverek, hálók, csapdák, stb. vadászati eszközök és felszerelési tárgyak. Programot, bejelentő ívet küld és felvilágosítással szolgál Rombay Dezső g. e. titkár (Zombor, Trefort-utca).

Eljegyzés. Karvázy József, bács-bodroghmegyei árvaszéki alszámvevő, vasárnap délután tartotta eljegyzését Frey Fánika kisasszonnyal, Frey Imre helybeli polgártársunk leányával.

Alsó-Bácskából. Igen soká emlékezetes marad Titlen szeptember 18. ika, midőn a fensik délkeleti sarkán épült csinos kálvária kápolnát, melyet Schmidt-mayer Ferenc 3000 frt költséggel építtetett, Kirschbaum Lajos, titeli plébános felszentelte. Az ünnepélyt mozsárlövekek jeleztek a reggeli órákban; kilenc órákor pedig dr. Duha, ujvidéki örmény kath. plébános, a plébániai templomban misét mondott, a minek végzetével Kirschbaum plébános körmenettel indult a kápolnába; ott a felszentelés előtt három nyelven lelkes és megható beszédet intézett a felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül jelen volt nagy hallgatósághoz, megemlítve többek között, hogy épen öt évi itléte alatt sok lelkipásztori örömet élvezett, látva hiveinek fokozódó buzgóságát s Isten dicsőségére irányult áldozatkésztségét. A mély hatású beszéd végzetével megszentelte a kápolna falait, majd a kápolnába lépve az oltárt és a kápolna belsejét áldotta meg, a mi megtörténvén, ünnepélyes misét mondott, melyet a női, valamint a vegyes karok éneke harmonium kíséretét mellett nagyban emelt. Mindezek után a körmenet, melyen az állami isk. igazgató és tantestület felügyele mellett a tanuló ifjúság is részt vett, a plébániai templomba tért vissza, hol az ünnepély „Te Deum”-mal lett befejezve. Csak laikus szemlélője vagyok — írja lapunk egy barátja — ugy ezen, mint a már azelőtt is előfordult szép egyházi ünnepélyeknek, a kálvária- és zászlószentelésnek stb. s nem győzőm eléggé csodálkozásomat kifejezni a felett, hogy ezen szegény kis titeli hitközség oly sokszor adja jelét áldozatkésztségének és adakozásának. Kirschbaum plébánosnak kétségen kívül nagyok az érdemei, mert lelkesíti huzgól-

kodásán kívül, mint az itteni állami tanodák gondnok-ságának elnöke, a tanügy terén is, főkép a magyarosodás terjesztésén, valamint a köztgyeek előmozdításában is hasznos tevékenységet fejt ki. X.

A bajai kereskedő ifjak egylete 1892. évi október hó 15-én új helyiségei megnyitása alkalmából, felerészben a helybeli főgymnasiumifjúsági segélyező egyesület, felerészben saját könyvtára javára, táncal egybekötött felolvasási estélyt rendez. Főolvasó dr. Horváth Cyril bajai főgym. tanár lesz; a felolvasás tárgya „Az éghajlat befolyása a szellemi életre”, ezt megelőzi a megnyitó beszéd, tartja dr. Lemberger Armin egyel. elnök.

A kolera elleni védekezés miatt az Orosz- és Németországból érkező árukra fennálló forgalmi tilalmat a kereskedelmi miniszter kiterjesztette a Galiciából és Bukovinából érkező árukra is. A tilalom azonban rongyok, ócska ruhák, használt ágycak, friss gyümölcs, hal stb. oly dolgokra terjed ki, a melyek kiválóan alkalmasak arra, hogy a kolera bacillussal szállítsák.

Az ó-sztrapári kölcsön. Az ó-sztrapári pusztá eladása folytán a községet terhelő nag. kölcsön legnagyobb része törlesztetni fog, mert a vevők a vételárat egyenesen a hitelező Pesti Hazai első takarékpénztárnál fizetik le. Az ezután is fennmaradó összeg azonban továbbra is a községet terheli. A nevezett pénztárat most ártit ez ügyben a megyéhez, hogy hajlandó a fennmaradó kölcsönösszeget a községnek 5 év alatt 10 egyenlő féléves részletben törlesztendő kölcsön alakjában továbbra is hitelezni, a mindenkori tőkemaradvány után fizetendő 5 $\frac{1}{4}$ % fizetése mellett.

Rablógyilkosság. Emlegettük lapunk egyik mult számában, hogy Hirschenhauser Dávid zentai kereskedő Szilvany Dusan nevű kocsisa a rá bízott 70 frttal eltűnt. A szegény Szilvany hatósági köröztetését is elrendelték s erősen hitték hogy a pénz elikkasztva Szerbiába szökött. A napokban azonban megtalálták a szerencsétlen ember hulláját a kukoricásban, teljesen felolított állapotban. A 70 frt nem volt nála. Kétségtelen, hogy rablógyilkosságnak esett áldozatul. A vizsgálat most ez irányban folyik.

Filloxera. Ó- és Uj-Palánka községek határai- ban a filloxera konstataitván, a nevezett község határai zár alá helyeztettek.

Eszküvő. Vasárnap délután tartotta esküvőjét Szabó Gyula nyomdászsegéd, lapunk szedője, Knipf Boriskával, Knipf Gáspár leányával.

Ártatlanul elítélve. Az ujvidéki törvényszék tudvalevőleg gyilkosság miatt hosszú rabságra ítélte Drakulics Pált, a kiről később kiderült, hogy ártatlanul került a börtönbe. A pört megújították s a törvényszék az újabb végválgyalon fölmentette a boldogtalan embert. A szegedi kir. tábla a napokban foglalkozott ezzel az ügygyel s az első bíróság felmentő ítéletét jóváhagyta.

Emberölés a börtönben. Borzalmas eset történt a napokban Szabadkán a kir. ügyészség felügyelete alatt álló egyik börtönhelyiségben. Éjjel után 2 óra felé a folyosón sétáló őr jajgatást, lármát hallva, csakhamar kinyitották az ajtót, mire a rabok egyike, névszerint Füstös József, jajgatva panaszkolta, hogy meg van sebesítve. Rögtön segélyért futottak s meg is jelent dr. Tóth Béla törvényszéki orvos, a ki előtt ritka eset tárult föl. Ott fektült ágyán Füstös József hat évi fogházra ítélt rab, hasa fölmeztve, belső része kifordulva s e borzasztó vágáson felül még egy sebbel tetézve. Hogy mi történt, senki sem tudja. A sebesült azt állítja, hogy ő mélyen aludt s csak a fájdalomra ébredt föl, de maga körül nem látott senkit. Négyen voltak egy zárkában. A négy ember közül Vancsora Dánielre irányul a gyanu, mert ezzel régi haragos viszonyban voltak s már a börtönben is verekedtek a mult léten. A hasfölmetszés egy fanyelű „budli”-val történt. Hogy nem történt-e öngyilkosság, azt sem lehetett ez ideig megállapítani, de ez nem is valószínű, mert nem ejt egy hullalvat két sebet is magán az áldozat. A kifordult belső részeket az orvos helyre rakta ugyan, de a sérülés a legnagyobb mértékben életveszélyes.

Bácskai rizstermelés. A pusztá-pékai mintagazdaságon a rizstermelést az idén ismét tetemesen kiterjesztették, úgy, hogy a vállalat most tekintélyes rizsmennyiség felett rendelkezik. A kistsztrapári rizshántolomalom munkaképessége tetemesen emeltetett és ezen malom, mely már előbb is kitünően volt berendezve, a legújabb technikai vívmányok segítségével, oly fokra hozattott, hogy a természetny elismert szakértői ítélet szerint, példányszerű és különösen mára föltülmulhatlan. Megállapított tény, hogy valamint a magyar buza, a legjobb a világban, épen úgy áll a magyar rizs is első helyen. Nem lehet eléggé hangsúlyozni azon kiváló fontos körülményt, hogy az olasz rizseknél olcsóbb fajták bekeverése által egyrésztől, másrésztől furesábbnál furesább elnevezés által óriási visszaélés történik, míg ez, a pékai magyar karolina koronarizsnél teljesen ki van zárva, mert csakis saját termését hozza forgalomba. — Hazai kereskedőink nagymérvű és jogos pártolása által buzdítva, a rizstelepek a jövő évre ismét megnagyobbítanak, s reméljük, hogy az olasz rizsek kiküszöbölése rövid idő kérdése. — A vállalat részéről Deutsch Sándor zombori ügynök lett az eladással megbízva ki kereskedőinknek szivesen szolgál ajánlatokkal.

Egy német lappal kevesebb. Nemrégiben indult meg Zomborban „Zomborer Zeitung” cím alatt egy német hetilap. Rövid idő alatt a szerkesztő megvált a laptól s elfoglalta helyét a kiadó nyomdatulajdonos. Így se ütött be a dolog. A napokban megszűnt a Zomborer Zeitung. Hiába, báládatlan dolog mai nap német újságot grütdolni!

Ertesítés. A szegedi országos tanbaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások október hó 1-től 10. ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, erkölcsi, orvosi és illetőségi bizonyítvány. Szegeden, 1892. szeptember 20. Dr. Mann Jakab, igazgató-tanár.

Táncmulatság. A bács-kereszturi ifjúság folyó hó 19-én szépen sikerült táncvigalmat rendezett, melyen a környékről is számosan részt vettek. Az első négyest harminc pár táncolta. Jó bor s kitünő zene felvillanyozták a kedélyeket s a jókedv reggelig nem szünetelt.

Vasuti állomás-változások. A zentai vasút „Bogarasi” állomás neve átváltoztatott „Zentai szállások”-ra; a zentai csárdán mellett pedig legközelebb „Felsőhegy” névvel új állomás fog felállítatni.

Baromfiállítás és vásár. A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület Zomborban, a Vadászkürt szálló udvarán 1892. évi október hó 9-től 13-ig dijazással egybekötött baromfiállítást és vásárt tart. Ezen kiállításra, melyen a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium kiosztás céljából fajbaromfiakat fog vásárolni, elfogadtatik: minden fajtájú tyúk, gyöntyűk, pulyka, kácsa, lúd, galamb, erdei és szoba-madár, tengeri nyúl, baromfiketrec-, ól-minták és tervezetek, baromfi-ól felszerelési tárgyak, baromfi termékek, segéd-eszközök és idevonatkozó irodalmi termékek. Helypénz, melybe a ketrec és ellátási díj is bele értődik: tyúkokért darabonként 20 kr, pulykákért db 30 kr, kácsákért db 30 kr, ludakért 30 kr, galambokért db 10 kr, madarakért db 10 kr, tengeri nyulakért db 20 kr, egyéb tárgyakért az elfoglalt terület négyzetmétere után 20 kr. A helypénz a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő. A bejelentés pontosan kitöltve a helypénzzel egyetemben legkésőbb október hó 5-éig Zomborba, a Gazdasági Egyesület titkárához küldendő. A kiállítandó állatok és tárgyak október hó 6-tól 8-ig bérmentve beküldendők. A kiállított állatok és tárgyak érdem szerint oklevéllel vagy pénzbeli díjjal lesznek kitüntetve. Kelt Zomborban, 1892. évi szeptember hó 10-én. Schmausz Endre, elnök. Rombay Dezső, titkár.

Az idegen halottak temetési költsége.

Több törvényhatóság kérdésessé tette az ügyet, hogy vajon a községekben elhalt idegen és vagyontalan gyerekek temetési költségeit ki tartozik viselni? A helygymnázium egy legközelebb előfordult esetben fölhitva a törvényhatóságok figyelmét az 1881. május 26-án kelt rendeletére, a mely szerint minden község határában halva talált vagy benn a községben elhalt s teljes vagyontalan gyerekek eltemetésével mellőzhetetlenül járó költségeket a saját közpénztárából tartozik fedezni.

Névváltoztatás. Petsner Lajos szabadtéri lakos vezetéknevét helygymnáziumi engedéllyel „Egresi“-re változtatta.

Magyarország táncitanóinak egyesülete.

Mazzantini Lajos, az opera balletmestere, mint elnök, közli a következő sorokat: „Magyarország táncitanóinak egyesülete“ a nm. m. kir. helygymnázium 59364/1892. sz. rendeletével jóváhagyott alapszabályok alapján megalakulván, felhivatnak az érdekeltek, miszerint esetleges belépési szándékukat az egyet titkárnál: Lángh Gyula ügyvéd úrnál, I. Budapesten, VI. kerület, Andrassy ut. 54. sz. a. mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Zenta rendezett tanácsú város közönsége képviselőtestületi határozat alapján Kossuth Lajosnak, 90 ik születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött.

Kitüntetett baromfiak. A Budapesten f. hó 22-én megnyitott nemzetközi baromfi kiállításon megnyíltól egyedüli kiállító Zsuffa Vince zombori gymn. tanár volt, ki fajbaromfi tenyésztéséből egy collectiot állított ki, fekete Langshan, — Plymouth, Rock és foglyoszinü Cochin törzsei az állami nagy bronz éremmel tüntették ki; — azonkívül Langshanjaival elnyerte a Horváth Antal-féle abszolút értékű Langshan legszebb törzsré kitűzött 20 frankos tiszteletdíjat. Ha jól tudjuk, fajbaromfiában a Zomborban rendezendő baromfi kiállításon is fognak gyönyörködhetni.

Mikor a rendőrök temetnek.

Mult számunk hirovatában megjelent „Mikor a rendőrök temetnek“ című közleményünkbe téves információ alapján azon hibás állítás is csuszott be, hogy a szept. 21-én eltávozott Grosz Katalin temetése iránt intézkedett ugyan az örökös (Grosz Henrik), de mert a hátralekös párbért lefizetni nem akarta, az apát plébános is megtagadta a végösszintességszolgálatát. — Utána járva a dolgnak, meggyőződünk arról, hogy épen az örökös (a kinek lelki állapota kizárólagosul alig esik beszámítás alá) maga akarta megakadályozni nővéreinek vallásos szertartás mellett leendő eltemetését, azt állítván, hogy az egész életében felekezetenélkülinek vallotta magát. — Mivel azonban a megboldogult halála előtt példás alhatattal meggyőnt és az utolsó kenet szentségét is felvette, — épen az apát-plébános ur volt az, a ki Grosz Henrik határozott tiltakozása dacára is kirendelte t. Nagel Máté káplán urat a temetőbe, hogy a halottat annak rendje és módja szerint beszentelje és eltemesse. — Csak elismeréssel adozunk a főkapitány urnak, ki ez alkalomból három rendőrt rendelt ki a temetőbe; mert ez óvintézkedés nélkül botránny ellenességüléne lehetett volna a jelenlevő közönség szemtanuja, a mennyiben a temető lelkész csak úgy kerülhetett ki Grosz Henriknek tetleges közbeavatását, hogy a rendőrök a furibundus embert tényleg visszatartották, és a sarkertből kiutasították. — Az igazság érdekében tartozunk eme rektifikációval olvasóinknak.

Víziszony.

Vannak emberek — kivált kedves Bácskánkban — kik a vizet akkor szeretik látni, mikor a hátuk közepét s még talán a mosdást sem vízben, hanem a Noé által (kinek neve legyen áldott!) feltalált kedvelt italban végeznék, ha a filloxera s a peronospora annyira nem grasszálnának; ezekről aztán azt szokás mondani: hogy „víziszonyban“ szenvednek. És e baj gyógyíthatatlan — legalább ez idő szerint — s legalább is egy új Pasteurnak kell születnie, kinek hivatása leendő a „víziszony“ bacillust feltedezni s ezekkel oltásokat eszközölni s akkor talán a „Csont a kőbor színész“-féle polgártársak kipusztulnak a föld színéről; ha azonban ez nem fog bekövetkezni, még az sem lesz nagy baj, így legalább Bácska megörzi egyik ismertető jellegét. Sajnos, hogy most az egyszer nem ilyen víziszonyról van szó, hanem olyanról, melynek már az orvosserét a híres francia tudós feltalálta, azonban ez esetben nem volt alkalmazható. Apró Lukács ó kanizsai napszámot f. évi június hó elején a szálláson megbizta munkát adó gazdaja, hogy igen gyanusnak látszó kutyáját pusztítsa el s midőn ez utasítás szerint járt el, az eb igen jelentéktelennek látszó harapást ejtett rajta, amit ő föl sem vett. A napokban Apró kezdett rosszul lenni s baja annyira fokozódott, hogy dübögöni kezdett s a szegény embert a kórházba szállították, hol másnapra f. hó 22-én nagy kínok között meghalt. Nőt és kis gyermekeket hagyott hátra.

A leánygymnázium. Hirt adtunk mi is annak idején arról a mozgalomról, mely egy leánygymnázium felállítására iránt indult meg a fővárosban. Bizonyosra vettek, hogy e hó folyamán megnyithatják már az intézetet. Csak hogy ember tervez, — miniszter végez. Hiányzik az engedély. A közoktatásiügyi miniszter a leánygymnázium megnyitására nem hogy a törvényes engedélyt megadta volna, hanem — a szükséges kellékek hiányozván, nevezetesen sem a tanterv és szervezet, sem a tanerők és

azok képzése ki nem mutatván — még érdemleges tárgyalás alá sem vehette azon folyamodványt, melyben a vállalat megindítói iskolájuk számára valamely nyilvános állami tanintézet helyiségeinek és felszerelésének használatát kérelmezték. A miniszter mindaddig nem adván meg a törvényes engedélyt a szóbanforgó leánygymnáziumnak nevezett vállalat törvényesen sem nyilvános, sem magánjellegű tanintézetnek sem tekinthető. — Közoktatási kormányunk sokszor megmutatta, hogy készségesen támogatja mindazon liberális reformeszmék megvalósítását, melyek kellek megértek és melyeknek előkészítésére minden gyakorlati biztosíték megvan, de a maga részéről elhamarkodott kísérletezéshez hozzá nem járhat és tövényszerű iskolául el nem ismerhet oly vállalatot, a melynek célja, tanterve s az általa nyerhető képzettség értéke felől ma még senki tiszta fogalommal nem bírhat. A megindítani szándékolt s mindennemű biztosági engedélyt nélkülöző tanítási vállalatot tehát a közönséggel szemben ez idő szerint minden felelősség annak megindítóit terhel, a mit annál inkább hangsúlyoznunk kell, mert tudvalevőleg a magas tandíjhoz kötött „leánygymnáziumi“ tanulmányok egyik kijelentett célja leányoknak az egyetemre való előképzése volna s mai törvényeink, szabályaink és fennálló gyakorlatunk értelmében, nálunk nők elől a felsőbb iskolai tanulmányok el vannak zárva.

A földmivesszolgálat látogatása. A helygymnáziumi fölhitva az árvahatóságokat, hogy szigorúan utasítsák a kisbirtokosok árva maradt gyermekeinek gyámjait, úgyzintén azon kisbirtokos atyákat is, akiknek gyermekei saját vagyonnal bírnak, hogy a gyermekeket lelkiismeretesen járassák a földmivesszolgálatba.

Katonai szolgálat beszámítása az államszolgálatba.

A m. kir. minisztertanács f. évi 21/M T. szám alatt a következő döntvényt hozta: „Mint-hogy ugy a katonai szolgálatban, mint bármely egyéb nyugdíjra igényt adó szolgálatban töltött idő az 1885. XI. t. c. 8. §-a s a minisztertanácsnak 1889. évi június hó 20-án adott (s a P. K. 1887. évfolyamának 45. számában 34205/1887. sz. a. megjelent körrendeletet jóváhagyó) értelmezése szerint csak akkor számítható be, ha ezen idő és a későbbi állami szolgálat között a szolgálati folytonosság megvan: a nyugdíjtörvény 10. §-ának azon határozata is, mely szerint „minden egyes hadjárati, melyben a tisztviselő, altiszt vagy szolga a közös hadsereg, haditengerészet vagy honvédségnél teljesített, bármily szolgálatban résztvett, szolgálati idejéhez egy év (hadi év) hozzá számítható“ csak akkor nyerhet alkalmazást, ha a most említett szolgálat, tekintettel a nyugdíjtörvény 8. §-ának a szolgálati folytonosságot illető követelményére, a nyugdíjazásnál egyáltalában beszámítható; mert ha valamely szolgálati idő egyszerűen sem nem számítható, akkor ugyanazon idő kétszeres beszámításának sem lehet helye.“

Városi ügyek.

Zombor szab. kir. város költségelőirányzata az 1893. évre. A jövő évre szóló költségelőirányzatot a városi számvétség elkészítvén, tárgyalás alá vette azt a pénzügyi és gazdasági bizottság, ugy az állandó választmány is. Eszerint: a tisztviselők fizetése és szolgák ellátása címén előirányoztatott 47,146 frt 34 kr, gazdasági költségek címén 18,569 frt 85 kr, különféle kiadások címén 64,764 frt 75 kr, rendőri kiadások címén 21,731 frt 50 kr, közművelődési célokra 48,072 frt 58 kr, egészségügyi és jótékony célú kiadások 16,835 frt 20 kr, rendkívüli tételek 1566 frt 92 kr, átfutó tételek 117,650 frt. A kiadások összege 336,337 frt 14 kr. Mindezekre nézve fedezetül mutatkozik 262,424 frt 02 kr, a hiány tehát 73,913 frt 12 kr. A fedezeti összegben benn foglalatik: a fekvőségek jövedelme 63,233 frt 11 kr, javadalmak jövedelme 51,134 frt 75 kr, különféle jövedelmek 14,150 frt, rendőri jövedelem 550 frt, közművelődési jövedelem 2650 frt, egészségügyi s jótékony célú 4052 frt 40 kr, rendkívüli tételek 9003 frt 76 kr, átfutó tételek 12650 frt. A közezségi alap 31,698 frt 70 kr szükségletet mutat, a nyugdíjalap jövő évi kiadása 4735 frt 2 krban irányoztatott elő.

Városi közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1892. évi szeptember 28-án délután 9 órakor a városbába nagytermében rendes közgyűlést tart. — Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Dr. Czvetkovits Péter bizottsági tag indítványa Kossuth Lajosnak 90-ik születésnapja alkalmából a város díszpolgárává leendő megválasztása, üdvözlése és egy utcának vagy térnek nevével leendő elnevezése iránt. 3. A városi házipénztár és közezségi alap 1893. évi költségelőirányzata. 4. Az uti alap 1893/4. évek megállapítandó költségelőirányzata. 5. A nyugdíj-alap 1893. évi költségelőirányzata. 6. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter leirata kinevezetése tárgyában. 7. Helygymnáziumi leirat a bizottsági tagok létszámának és a választókerületek megállapítása tárgyában. 8. A folyó év első feléről megtartott számonkérőszék jegyzőkönyve. 9. A közoktatási bizottságok a folyó év első feléről szóló jelentése. 10. Főispáni átirat Csippek Ferenc közép kereskedelmi iskolai tanárnak véglegesítése iránti kérvénye tárgyában. 11. Közép kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának előterjesztése az intézet 1892/3. tanévi költségelőirányzata tárgyában. 12. Alsófokú ipar-és kereskedelmi iskola 1891/2. tanévi zárszámadása és 1892/3. tanéviköltségelőirányzata. 13. Az úreszédben levő végrehajtói állás betöltése. 14. Kapitányi hivatali javaslata a berkocsi iparról szóló szabályrendelet módosítása iránt. 15. A közezségi alap és helypénzszedési jog bérbeadása céljából megállapítandó árlejtési feltételek. 16. Kiküldött bizottság jelentése az állatvásár rendezése tárgyában. 17. Pénzügyi és gazdasági bizottság javaslata az árvapénztári és alapítványi tőkék, valamint egyéb pénztári készletek gyűjtéséről elhelyezése tárgyában. 18. Zombor szab. kir. városi kegyuri bizottságának megkeresése a róm. kath. kistemető kibővítéséhez 6000 □ öl föld átengedése iránt. 19. A császári és kir. állomás parancsnokság megkeresése az ugynevezett élelmezési raktárban elhelyezett hadi készletek részére megfelelő helyiség rendelkezésre bocsátása iránt. 20. A helybeli honvédszázalaj parancsnokság megkeresése 1000 □ öl területnek konyhakerti céljából leendő haszonbérbeadása iránt. 21. Kertészeti bizottság javaslata a faiskola kibővítése

iránt. 22. A városi szántóföldek haszonbérbeadása iránt megtartott árverés eredménye. 23. A városi csárdapületek bérbeadása iránt megtartott árverés eredménye és Staniszkov Péter ó-sztpári lakosnak az ó-sztpári csárdára nézve benyújtott utóajánlata. 24. Roheim Károly ajánlata a Ferenc-esatorna melletti csárdaföldhaszonbérlete iránt. 25. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának Lukits Félix végrehajtó fegyelmi ügyében hozott jogérvényes határozata. 26. Közigazgatási bizottság bejelentése az üléstől igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 27. Zolyom vármegye közönségének átirata a regále kártalanítás alkalmával az államkincstár által visszatartott pótdátösszegek kiutalványozása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt. 28. Számvévei javaslat néhai Gyolokay Rozalia ösztöndíj-alapítványa tiszta jövedelméből 8% kezelési díjnak 1893. évből leendő igénybe vétele iránt. 29. Mérnöki hivatal előterjesztése a bezdáni uti kövezettől a raktárépület udvarán levő kőolaj pincéig vezető utnak kikövezése iránt. 30. Falcione Gyula ösztöndíjalapítványának Csavrik János esdőtömege irányában fennálló 1000 frt s járuléka iránti követelésének behajthatatlanság címén való törles. 31. Purgalits Mihály bogojevai lakos zenész kérvénye a város kötelekbe leendő felvétele iránt. 32. Özyeg Szende Lőrinc néz. Harak Erzsébet kérvénye a város kötelekbe leendő felvétele iránt. 33. Gratz Ferenc ösztöndíjas kérvénye Falcione Gyula alapítványából élvezett ösztöndíjának a szigorlati évre leendő engedélyzése iránt. 34. A helybeli önkéntes tűzoltó egyesülettel az előfogat és személtelordási vállalatok iránt kötött szerződések jóváhagyása. 35. Nyugdíjkezelő bizottság javaslata Agotai József és néje kórházi ápolók és Sztojacsits Lázár lovasrendőr nyugdíjaztatása, illetőleg végkielégítése tárgyában. 36. Kovács Jenő és társai kérvénye az Eötvös- és Széchenyi-körut szabályozása iránt. 37. Matusék Zsigmond és társai kérvénye a szivaci uton használatban levő nyári ut elzárása iránt. 38. Dr. Pavlovits Jenő kérvénye a háza előtti utcai terület egy részének megváltása tárgyában hozott közgyűlési határozat módosítása iránt. 39. Bertolino Sándor és társai kérvénye a Florián utca folytatóság kikövezése iránt. 40. Perviz Sándor és társai kérvénye az Apolló-utcának a háztulajdonosok harmadrészben való hozzájárulása mellett leendő kikövezése iránt. 41. Knippl Gáspár felebbezése a terülré rótt borcempészeti ügyben hozott tanácsi határozat ellen. 42. Polgármesteri előterjesztés az árvapénztári tartalékok kamattöbbletének a közigazgatás 1893. évi költségének fedezése céljából leendő igénybevétele iránt. 43. Bács-Bodrog vármegye közönségének megkeresése az apatini, bezdáni és kerynyjai utak együttes kezelése és fenntartása iránt. 44. Zombor szab. kir. város kegyuri bizottságának megkeresése egy városi zenekar létesítése iránt. 45. A középkereskedelmi iskola felügyelő bizottságának javaslata a tornahelyiség berendezése tárgyában. 46. Időközben beérkező úgydarabok. Zombor, 1892. szeptember hó 24-én. Dr. Csihás Benő s. k., polgármester.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 25-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „A pécsi hadgyakorlatok.“ A „Vasárnapi Ujság“ katonai tudósítójától. (5 képpel: 1. A király és katonai kísérete. 2. A parancsnokok értekezlete a gyakorlat után. 3. Gyalogság vasuti kocsiokon, utközben. 4. A sorból kidölt katona. 5. Nézők. Jantyk Mátás rajzai.) — „Híszek.“ Kötöny Palágyi Lajostól. — „Tamás, a szegény hitelező.“ Elbeszélés. Irta Timár Szaniszló. — „Büvészek és szemfényvesztők.“ — „Történelmi epithetonok.“ — „A viz.“ Racz Sándortól. — „A költői dóm legendája.“ (Képekkel) — „A Kossuth ünnep Budapesten.“ (2 képpel: 1. A menet gyülekezése a Kálvin téren. Cserna Károlytól. 2. A népgyűlés a városigetben. Kimnach Lászlótól.) — „A hadsereg lövész iskolája a brucki táborban.“ (Képekkel: 1. Ismétlő puskák kipróbálása éjjel. 2. Lovassági tisztek cöllevisi gyakorlata forgópisztolyokkal.) — „Cialdini Henrik olasz tábornagy.“ (Arcképpel.) — „A cholera Hamburgban.“ (5 képpel: 1. Kholera betegek kórházba szállítása. 2. Hirlaprusok kioszkja. 3. Angol hirlap-tudósító megfűstölése. 4. Ágyoneműk szállítása a fertőző-ellenintézetbe. 5. Forrált víz szétosztása a szegények között.) — „A megsebezhetetlen fakir, Szolimán ben Aissa.“ (Képekkel) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi újság; Egyveleg; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negydedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám).

Az év utolsó negyede előtt állunk. A politikai és társadalmi élet új erővel lüktet; balmozdónak az események, élénkülnek a lapok, melyek nagy ünnepi mellékletekkel kedveskednek olvasóinknak. Nyilvánvaló tehát, hogy most célszerű még azoknak is lapot rendelni, akik az év többi részben azt nem szokták tenni, mert olvasnak ott és azt, hol és mit — uton, fűrdőben — elolajálnak. Célszerű annál inkább, mert a rendes előfizetők több oly kedvezményben is részesülnek, amit más újságolvasó el nem érhet. Áll ez különösen a „Pesti Hirlap“ról, mely rendkívüli kedvezményben részesíteti rendes előfizetőit. Teljes nagy képes naptárt küld egészen ingyen — bérmentve, minden ráfizetés nélkül — minden előfizetőjének, még a hónapos előfizetőket sem véve ki. Oly naptárt, mely tartalmazza, bőségénél, képei sokaságánál és hasznos közleményei nagy számánál fogva igazán vetélytárs nélkül áll ma a naptár-irodalom terén. A legelső és legkedveltebb tárcaríróktól hoz e naptár rajzokat, elbeszéléseket, köztük Jókaitól, Mikszáthtól, (amivel ugyancsak nem dicsékedhetik még egy naptár) s a legérdekesebb képekkel tele 30—40 oldalt. Magának a „Pesti Hirlapnak“ dicséretére nincs mit mondanunk; elég tudni, hogy a legváltozatosabb és mulattatóbb újságunk van elismerve. Jókai Mórtól rendkívül érdekes történelmi regény közlését kezdte meg legközelebb „A két Trenk“ cím alatt. Az október elején belépő új előfizetők a két kötetes regénynek addig megjelenő részét külön lenyomatban kapják meg. Előfizetni minden naptól kezdve lehet (egy bóra 1 frt 20 krral, két bóra 2 frt 40 krral, negyedévre 3 frt 50 krral). Természetesen a most belépő új előfizetők is megkapják karácsonyra a „Pesti Hirlap“ naptárát.

A ka

Néhány... tartott... a dales... adott... én is... estélyt... a helyi... X. Y. Z... tom, há... jegyzés... bizván... ur —... dicseren... tenlethi... irányító... kritika... jókara... tehát m... azért ve... ismeret... énekszi... kijelen... maga... szerint... hogy... dig ez... vatkoz... a közle... lására... stb. köz... pedig ol... dirigen... tekbe, s... mint őt... még eő... nem vag... lehet a... dig a... X... s tanács... bonyom... tattak... egyezt... sánál... mondhat... alatt kt... X. Y. Z... pokoli... egészen... ban az... érzelm... adott da... vagy ro... ábitatra... X... ben talál... egy cont... azonban... sugalható... énekket... tözátik... hatni, m... nak ism... Mé... jegyzem... meg egy... nagyobb... Y. Z. ur... sitve, 1... akkor az... a löverse... rozások... bíró füll... É... be is val... ból felha... kezetebl... önmagá... Et... adok kité... poritsa... a mi nag... tölteni, s... annak s... vezetése... sok kellen... s a fort... nyugodt... X... megjegye... kritik... némely... dolog.“

A kaszinó-egyleti dalárda zeneestélye.

Néhány szó X. Y. Z. urnak a „Zombor és Vidéke” f. é. szeptember 15-iki számában fenti címen írt elmofuttatására nézve.

Motto: Mondja el mindenki a saját véleményét, de azért ne gondolja, hogy az a „közvélemény”.

X. Y. Z. ur a kaszinó-egyleti dalárda f. hó 11-én tartott hangversenyének alkalmából éles kritika alá vette a dalestélyt, de kritikájában általános gondolatokat is adott közre zenei dolgok tekintetében; minthogy pedig én is értek egy kicsit a zenéhez, hallottam a fenti dalestélyt, ismerem Gaál Ferenc egész művészetét s ismerem a helybeli dalárdát is s minthogy mindezeknél fogva X. Y. Z. ur nézetét s véleményét nem mindenben osztom, bátor leszek kritikájára vonatkozólag néhány megjegyzést tenni, a döntést az arra hivatott közönségre bízván.

En először is a reportert nem — mint X. Y. Z. ur — közzéadónak fogom fel, de olyképen, hogy ami dícsérendő, azt igen is jól megdicsérje, ami pedig helyteleníthető, azt jóakaró figyelemmel és helyes utra irányítsa, de műkedvelőkkel szemben mindig enyhébb kritikai szemekkel nézzen, dícsérendő levén bennük a jóakarát, a közönséget szórakoztatni óhajító akarát. En tehát minden „előítélet” menten teljes jóakarattal, de azért zenei igényekkel meze a dalestélyre, tiszta lelkiismerettel vagyok kénytelen kijelenteni, hogy az előadott énekszámok nekem igen tetszettek. De kénytelen vagyok kijelenteni azt is, hogy Gaál Ferenc ur néhány próbán maga gyakoroltatta be a dalokat, azok az ő felfogása szerint lettek előadva az ő általa jelzett tempóban s hogy ő azok előadásával meg volt elégedve. Hogy pedig ezen vélemény elég tekintély, arra nézve nem hivatkozom Gaál Ferenc országos zenei tekintélyére, csak a közelmúltra hivatkozom, midőn éppen a dalárda bírálására hivatott országos bizottság: Erkel, Ábrányi, Zimay stb. közt Gaál Ferencet is láttuk ülni. Gaál Ferenc ur pedig oly dirigens, mint a jó primás, s mint minden jó dirigens, aki ízlését, felfogását űnti az általa vezetettekbe, s így az ő általa dirigált darabot kritizálni annyit, mint ötöt kritizálni, már pedig kritizálni csak előbb, de még előadási tanácsokat adni mi vidéki reporterek éppen nem vagyunk hivatva. Hangok, hangvétel tekintetében lehet a dalárokat bírálni, de az előadás, a felfogás mindig a dirigensé.

X. Y. Z. urnak általánosságban tett megjegyzései s tanácsai — bocsánat őszinteségemért — reám azt a benyomást tették, mintha azok idegen nyelvből fordítottak volna. Mert az első részzel össze sehogy sem egyeztetethők; mert ha p. o. az „Imádságom” előadásánál a zeneértő és szerző pokoli kinokat állt ki — bár mondhatom, Gaál Ferenc ur minden darab előadása alatt kitűnően érezte magát — hogy lehetséges az, amit X. Y. Z. ur kritikája elején ír, hogy ugyanaz a dal a pokoli kin közepette „áhitatra hitva még azt is, aki egészen más érzelmevel jött oda”, s hogy „a hangokban az áhitat érzelmét s egy és ugyanazon egyéniség érzelmeit hallotta kifejezve”, már pedig egy rosszul előadott darab áhitatra nem ragad; tehát az „Imádság” vagy rosszul volt előadva — amit tagadok — vagy áhitatra ragadt, tehát jól volt előadva.

X. Y. Z. ur a hatás elmaradását a hang csengésében találta; később pedig dícséri a hanganyagot, s még egy contra B hallásáról is dícsérrel emlékezik, amit azonban csakis áhitatos elragadtatása vagy pokoli kinja sugallhatott, mert az egész estén contra B-t senki sem énekelt. Hogy X. Y. Z. ur fülének néha tévedni méltóztatik, azt már akkor is volt szerencsénk tapasztalhatni, midőn Ruprecht Alajos tanár ur általán „bariton”-nak ismert hangját „szoprán”-nak vélte hallani.

Még csak a dalárok száma ellen való kifogásra azt jegyzem meg, hogy egy 24—30 tagból álló kar felel meg egy terembe férő publikum zenei igényének s legnagyobb sajnálatomra akkor sem oszthatom nézetét X. Y. Z. urnak, midőn a városi összes dalárdákat egyesítve, 100—150 tag által óhajtaná darabokat hallani, akkor azt hiszem, dalestélyeket nem egy teremben, de a löversenyterem kellene tartani, hogy a kellő nuanszírozások finomított kiadásban jussanak nagy igényvel bíró fülünkhez.

En azt hiszem X. Y. Z. ur — amit kritikája elején be is vall — „a teremben való végighaladás alkalmából felhangzó kritikai megjegyzéseket nem birta emlékezetéből számolni” s így más emlék jutván eszébe, önmagával is ellenmondásba került.

En pedig annak a megjegyzésű véleményemnek adok kifejezést, hogy a kaszinó-egyleti dalárda ne szaporítsa tagjainak számát, hanem pótolja azt a hiányt, a mi nagy hiány s a mi azután minden hiányt be fog tölteni, hogy nyerjen meg egy ügyes karmestert s akkor annak s különösen Gaál Ferencnek kritikát nem tűrő vezetése alatt működjen, a zombori közönségnek még sok kellemes estét fog szerezni. Az előadás felfogását s a forte, piano megválogatását pedig bizzuk akkor nyugodt lélekkel a karmesterre.

X. Y. Z. ur pedig fenti kritikájára vonatkozó megjegyzéseimet ne vegye rossz néven, mert azt hiszem, ha kritikáját újra elolvassa, s a dalestén fölhangzott kritikai megjegyzéseket számuzi emlékezetéből, legalább némely részben elismeri maga is, hogy „tévedni emberi dolog.”

A. B. C.

Német-Palánka, 1892. szept. 19.

(Kossuth-ünnep, vadászati, iskolai, bankóhamisítók)

Nálunk is megünnepelték tegnap este Kossuth Lajos nagy hazánkfa 90-ik születésnapját. Csupor Gyula járási főszolgabíró kezdeményezése és buzgólkodása következtében mintegy 60 teritékű bankett rendeztetett a kaszinó helyiségében. Az első felköszöntőt Csupor Gyula mondotta. Emelkedett szellemű szavakban ismertette hontalan nagy hazánkfiának hervadhatlan babérokban gazdag érdemeit; a mély érzéssel és nemes hévvel elmondott, epithetonokban bővelkedő szónoklat öröm és fájdalommal vegyes könnyeket csalt a jelenvoltak szemébe. A ritka jó hangulattal fűszerezett mulatság belenyúlt a késő éjszakába, többeket pedig, a reggeli misére hívogató templomi harang érces hangja volt csak képes haza menetelre kényszeríteni. Délután Klein Ferenc postamester szőlőkertjében kitűnően sikerült aszemlére rögtönzöttet, hol a szép számmal egybegyűlt társaság csak

kivilágos-kiviradtkor bucsuzott el azon igaz meggyőződéssel, hogy rég nem volt oly sikertölt mulatság.

A vad állomány ez idén oly csekély, hogy nimródaink harmadszori kirándulásuk alkalmával, már csak hirmondót is alig hoztak magukkal. Nagyon csekély számban volt a fűrj, ugyannyira, hogy a vén kánya befelé görbülő hatalmas csőrüek nem jutván kedves falat, kénytelen vala a városban kis házi állatokra lecsapni, melyeket hosszú körmei közé ragadván, megkopaszta felemésztt.

Iskoláink mindannyia már megnyílt, s habár a tautitói kar még ma sem tudja, mily könyvek fognak használatba vétetni, minek folytán ugy vagyunk, hogy gyermekeink járnak ugyan iskolába, de rendszeres tanításban nem részesülnek. Ezzel felemlítésre méltathatom, hogy Szeless Etelka urhölgy polgári leányiskolájában már szeptember hó 1-én megkezdett a rendszeres előadás s azóta példás rendben, a fennálló törvények és szabályoknak megfelelőleg folytattatik.

Az itteni bankóhamisítók ellen a vizsgálat befejeztetett s a 22 letartóztatott közül 11 egyén szabadlábra helyeztetett, míg a bűnösebb része ma is fogva van, fogyatékos türelemmel várva a budapesti törvényszék határozatát. — Felette csodálkozom a rigyicai levelező sebes röptű fantáziáján, mert tiszta meggyőződésnek nem vehetem az ő nagyon is bátor közleményét, miután nem lehetett alkalm a vizsgálatból magából meríteni — annak megírásához — az alapot, egyoldalú állításra pedig lándzsát törni: legalább is elfogultság. Pusztán a vizsgálat érdeke tart vissza attól, hogy a koraszülött közleményt már ezuttal halomra nem döntöm.

Törvénykezés.

A „Zásztava” sajtópöre. Nem csak a magyar faj, a magyar állam és a magyarosodási törekvés ellen izgat veres szájjal az újvidéki Zásztava, hanem neki ront az egyesek becsületének is. A napokban is egy sajtópörét tárgyalta a budapesti esküdtszék. A Zásztava című szerb politikai lapnak 1890. augusztus 30-án megjelent számához mellékelve egy levél volt kinyomtatva, a melyet Lazić Lukin Sima intézett „Čirić A. testvérekhez.” E levél miatt, a melyben az van mondva, hogy a Čirić testvérek atyját valami szegényházi ócska deszkák ellopása miatt egy egyletből és az egyházi bizottságból is kidobták, Čirić Arszén újvidéki magánzó rágalmozás és becsületsértés címén sajtópört indított. A vizsgálat befejezése után, mivel Lazić Lukin Sima, az inkriminált cikk szerkesztője belgrádi lakos s így szerb alattvaló, Čirić a „Zásztavá”-nak akkori felelős szerkesztője, Milutinović Váza ellen nyújtá be a vádlevelet. A budapesti törvényszék mint sajtóbírócsk csütörtökre tüzte ki ez ügyben az esküdtszéki tárgyalást. A magánvádló képviseletében dr. Čirić A. Milán újvidéki ügyvéd jelent meg, a vádlott védőjeként pedig Visontai Soma dr. szerepelt. Az esküdtszék megalakítása után a vádlott Milutinović Váza, 31 éves újvidéki nyomdatulajdonos, volt szerkesztő kihallgatván, az általános kérdésekre, az inkriminált cikket és vád levelet olvassák fel. Az utóbbi a következő sorokat emeli ki különösen a cikk-ből: „Čirić Arszén ur csakugyan „vett” két szekérré való „szegényházi” deszkát, de csak véletlenül akkor, a mikor senki sem volt otthon, a ki neki azok árát megszabta volna s kellő időben a nyugtát kiállította volna. Az elnök kérdésére kijelenti a védő, hogy a vádlevél tekintetében kifogásai vannak, a melyeket később fog előterjeszteni. A benyújtott hírlap-példányokról Szokolovits József min. titkár, szerb tolmács konstatálván, hogy a Miletics Szvetozár nyomdájában készült, addig a kérdéses számbhoz csatolva volt mellékletre nézve ez meg nem állapítható, Visontai védő kérdésére a tolmács megmagyarázza a melléklet felírásából, hogy az nem a „Zásztavá”-nak melléklete, hanem melléklet a „Zásztavá”-hoz. Ezután a magánvádló erkölcsi tanuit hallgatták ki. Sztanojević Lázár dr. és Tatics Milutin budapesti kir. táblai bíró Čirić Arszént tisztességes, becsületes embernek ismerik. Visontai dr. védő kéri annak bizonyítására, hogy az inkriminált cikket Lazić írta, Sztójković Szávát kihallgatni, mint a ki ahhoz az adatokat szolgáltatta. A sajtóbírócsk megtagadván a védő kérését, Čirić dr. előterjesztette a vádbeszédét, majd Visontai Soma dr. védőbeszédét. Ezután az esküdtek hosszas tanácskozás után Milutinović Vászát 8 szóval 4 ellenében vétkesnek nyilvánították a becsületsértésben, míg a rágalmozás vádjá alól felmentették. A sajtóbírócsk a btkv. 92. §-ának alkalmazásával 100 frt fő- és 50 frt mellékbüntetésre ítélte a vádlottat.

Közgazdaság.

A Duna egységes szabályozásának előkészítése. Gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter a folyamómérnöki hivatalok által elkészített egységes Dunaszabályozási tervek helyszíni felülvizsgálatát elrendelte és az országos vízépítészeti hivatal tanácsát utasította, hogy a tervek letárgyalva, mielőbb eléje terjessze. Az orsz. vízépítészeti hivatal Kvassay Jenő miniszteri osztálytanácsos vezetése és elnöklése alatt ezen tanulmányutat f. évi szeptember hó 23-án kezdte meg Bécsből kiindulva és szakadatlanul folytatja egész Orsováig, hova e hó 29-én érkezett meg. A külön hajót a Dunagőzhajó társaság díj nélkül bocsátotta a nagy cél iránti tekintetből a tanulmányutra rendelkezésre. A kirándulásban mintegy 40—50 állami mérnök és hajózási szakegyen vesz részt. A felső és alsó Duna folyamatban levő szabályozásával egybehangzón kell a közte levő hosszú szakaszt is rendezni, mert csak ez által biztosítható, hogy a Duna elfoglalhassa közlekedő hálózatunkban azt a szerepet, mi reá mint Európa második legnagyobb folyamára vár. A legszükségesebb munkák költségei mintegy 23 millióra vannak előirányozva. Ha e tervek keresztülvitetnek, nemcsak Budapest fő- és székváros lesz az árvizektől megóva, hanem megszűnnek legnagyobb részben azon veszélyes jégtorlódások is, melyek az utóbbi években nem egy vidék elárasztását okozták.

Hol vágják a községi mézárások a marhát? A földmívelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte vármegyei törvényhatóságunkhoz: Kérdés merült fel az iránt, hogy azon községekben, hol a huszfogyasztás jelentéktelen s közbüvőhid nincs, a mézárások kötelezhető e magán vágóhid építésére vagy sem? s ha nem kötelezhető, a szarvasmarháknak, — melyek

az 1888. évi VII. t. c. 14. §-a értelmében csak vágóhidon vágathatók le — a vágóhidon kívüli történt levágása képez e kihágást vagy sem? Minthogy az idézett t. c. s az annak végrehajtása tárgyában 40.000.88. szám alatt kiadott rendelet értelmében ott, hol a huszfogyasztás jelentéktelen s közbüvőhid nincs, sem a község, sem pedig a mézárások vágóhid építésére nem kötelezhető; oly községekben tehát hol sem köz- sem pedig magán-vágóhid nincs, a szarvasmarháknak vágóhidon kívüli történt levágása, ha egyébként az idézett végrh. rend. 45. és 46. §-ában előírt követelményeknek, valamint a közfogyasztásra szánt állatok levágása körül fennálló közegészségügyi szabályoknak elég tétetik, kihágást nem képez. Ezuttal megjegyzem azt, hogy tanácsos volna, ha a főszolgabíró az alispán rendelkezése oly községekben, hol sem köz- sem pedig magán-vágóhid nincs, egy bekerített s kö- vagy téglával kirakott s tisztán tartható helyet jelölje ki az állatok vágására. Erről a törvényhatóságot tudomásvétel és alkalmazkodás végett értesitem. Budapest, 1892. június hó 2-án. Bethlen s. k.

Vasuti menetrend.

(Érvényes 1892. év május 1-től.)

Budapest — Zimony — Belgrád.

Budapest indul	2:25 éj.	7:35 r.	2:35 du.	9:50 e.
Kis-Kőrös	4:26 éj.	11:00 de.	4:57 du.	1:59 é.
Halas		11:48 de.	5:27 du.	2:55 é.
Kis Szállás		12:14 du.	5:47 du.	3:27 é.
Kelebia		12:34 du.		3:51 é.
Szabadka	5:46 r.	1:46 du.	6:26 est.	5:20 r.
Csantavér		2:11 du.		6:12 r.
Topolya		2:34 du.	6:59 est.	6:44 r.
Hegyes-Feketeh.		2:56 du.	7:16 est.	7:16 r.
Verbász-Kula		3:16 du.	7:30 est.	7:42 r.
Ó-kér		3:34 du.	7:46 est.	8:09 r.
Kiszács		3:51 du.	8:00 est.	8:32 r.
Újvidék	7:34 r.	4:19 du.	8:23 est.	9:15 r.
Karlóca		4:41 du.	8:39 est.	9:47 r.
Zimony ér.	8:50 r.	6:21 est.	9:47 est.	11:56 de.
Belgrád ér.	9:00 r.	7:15 est.	10:05 est.	12:30 du.

Belgrád — Zimony — Budapest.

Belgrád indul	3:02 éj.	5:22 r.	8:00 r.	2:35 du.
Zimony	3:12 éj.	6:02 r.	9:00 r.	3:08 du.
Karlóca		7:14 r.	10:46 r.	5:42 est.
Újvidék	4:39 éj.	7:37 r.	11:16 r.	6:38 est.
Kiszács			11:38 r.	7:19 est.
Ó-kér		8:23 r.	11:55 r.	7:45 est.
Verbász-Kula		8:35 r.	12:18 du.	8:17 est.
Hegyes-Feketeh.		8:52 r.	12:36 du.	8:40 est.
Topolya		8:57 r.	1:02 du.	9:15 est.
Csantavér			1:21 du.	9:42 éj.
Szabadka	6:34 r.	9:41 r.	2:25 du.	11:00 éj.
Kelebia			2:43 du.	11:24 éj.
Kis-Szállás		10:06 r.	3:03 du.	11:52 éj.
Halas		10:26 r.	3:33 du.	1:06 éj.
Kis-Kőrös	7:46 r.	11:01 r.	4:21 du.	1:58 éj.
Budapest ér.	9:20 r.	1:10 du.	7:35 es.	6:55 r.

Szabadka — Eszék.

Szabadka indul	5:28 reg.	2:10 délután	6:45 est e
Tavankut	5:59 "	2:35 "	7:16 "
Bajmok	6:24 "	2:55 "	7:42 "
N.-Militics	7:04 "	3:25 "	8:23 "
Zombor	7:42 "	3:46 "	8:51 "
Prigl.-Szt.-Iván	8:10 "	4:07 "	9:17 "
Szonta	8:28 "	4:21 "	9:34 "
Gombos	8:43 "	4:33 "	9:49 "
Dálya	10:18 "	4:46 "	11:29 éjjel
Eszék	11:50 déle.	7:09 este	4:52 reg.

Eszék — Szabadka.

Eszék indul	3:46 délután	8:45 reggel	11:08 éjje
Dálya	5:08 "	9:45 "	4:20 "
Gombos	6:33 este	10:59 "	5:36 reg.
Szonta	6:51 "	11:12 "	5:51 "
Prigl.-Szt.-Iván	7:10 "	11:26 "	6:07 "
Zombor	8:01 "	11:53 délután	6:42 "
N.-Militics	8:19 "	12:08 "	7:02 "
Bajmok	9:13 "	12:44 "	7:53 "
Tavankut	9:36 "	1:00 "	8:16 "
Szabadka ér.	10:09 "	1:24 "	8:50 "

Szabadka — Ó-Becse.

Szabadka indul	5:33 reggel	2:50 délután
Békova	6:00 "	3:18 "
Ó-Kanizsa szállás	6:31 "	3:50 "
Bogaras	6:54 "	4:16 "
Zenta érkezik	7:20 "	4:44 "
Zenta indul	8:04 "	5:04 "
Ada	8:40 "	5:41 "
Mohol	9:08 "	6:09 este
B.-Petrovoszelló	9:28 "	6:28 "
Ó-Becse ér.	9:55 "	6:55 "

Ó-Becse — Szabadka.

Ó-Becse indul	5:10 reggel	2:35 délután
B.-Petrovoszelló	5:39 "	3:03 "
Mohol	6:11 "	3:35 "
Ada	6:26 "	3:51 "
Zenta érkezik	7:00 "	4:25 "
Zenta indul	7:21 "	4:45 "
Bogaras	7:51 "	5:15 "
Ó-Kanizsa szállás	8:26 "	5:51 "
Békova	8:42 "	6:10 este
Szabadka ér.	9:08 "	6:37 "

Budapest — Szabadka.

Budapestről indul	4 óra 50 perc	délután
Kis-Kőrös	8 "	este
Halas	8 "	09 "
Kiszállásról	9 "	22 "
Kelebiáról	9 "	42 "
Szabadkára ér.	9 "	58 "

Szabadka — Budapest.

Szabadkáról indul	5 óra 03 perc	reggel
Kelebiáról	5 "	22 "
Kiszállásról	5 "	41 "
Halasról	6 "	11 "
Kis-Kőrös	9 "	18 "
Budapestre ér.	10 "	58 "

Naptár.
Szeptember.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
27 Kedd	Kozma s Döm. Adolf	15 Nikétás	
28 Szer.	Vencel kir. v. Vencel kir.	16 Eufémia	
29 Csüt.	Mihály főangy Mihály főan.	17 Zsófia vt.	
30 Pént.	Jeromos egyh. Jeromos	18 Eumén	

Felöl szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5436. szám.
k. 1892.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség felügyelete alatti kir. fogház 1893. év folyamán szállítandó különféle, nevezetesen buzaszalma, disznósír fenyőkorommal, fenyőmag, nyirfaseprő, cirokseprő, háziszappan, borecet, fagygyógyertya, mész, karbolsavas mész és vasszalic szükségleteinek biztosítására **folyo évi október hó 10-én d. e. 11 órájára** saját hivatali helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést hirdet, melyre az árlejtési felhívást, oly megjelöléssel hívja meg, miszerint bánatpénzzel (40) negyven forint készpénzben illetve tőzsdeáron jegyzett állampapírokkal leteendő.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban e kir. ügyészi hivatalban megtekinthetők.
Zomborban a kir. ügyészségnél 1892. évi szeptember hó 20-án.

Dobák Béla,
kir. ügyész.

3-1

1989. szám.
kig. 1892.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A községi képviselőtestületnek 11/8 kgy. 1892. számú határozata folytán Veprovác község elöljárósága közhírré teszi, hogy a község mint jogi testület tulajdonát képező veprováci 235. ö. i. sz. épület — mely eddig nagyvendéglőül használtatott és erre különösen alkalmas — a hozzátartozó bertelekkel együtt **folyo évi október hó 6-ik napján d. e. 10 órakor** Veprovác község tanácsstermében nyilvános szóbeli és írásbeli árverés útján 1893. évi január 1-től 1895. évi december 31-ig terjedő három évre haszonbérbe fog adni.

Írásbeli ajánlatok 40 frt o. é. bánatpénzzel ellátva Veprovác község jegyzői irodájában f. évi október 6-ik napjának d. e. 8^{1/2} órájáig nyújthatók be.

A részletes bérbeadási feltételek Veprovác község jegyzőjének hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Veprovác, 1892. szeptember 20-án.

Faller Alajos, **Zweig József,**
közs. jegyző. 2-1 közs. bíró.

6691. szám.
kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye zentai járásba kebeleztet Mohol községében egy 400 frt évi fizetéssel egybekötött irnokai állás lévén üresedésben, ezen állásra pályázat nyitattik. Felhivatnak azok, kik azt elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket alulírt főszolgabírnál **folyo évi szeptember 30-ig** nyújtsák be.

Zentán, 1892. szeptember 13-án.

MATKOVITS LAJOS,
főszolgabíró.

3-3

Kiadó lakás.

A Basa-utcában, a főgymnásiumi épülettel szemben lévő Csarsch-féle házban folyó évi november hó 1-től

egy kényelmes lakás

kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Mrákovits György** városi alkapitány. 3-3

3112. szám.
kig. 1892.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a rom. kath. iskolák és tanítói lakok költségvetéséig 873 frt 28 krral előirányzott javítási munkálatait **folyo hó 29-én délután 3 órakor** a község tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen a legkevesebbet vállalkozónak kiadja. A költségterv és árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Mélykut, 1892. szeptember 22.

Lajthay Benjámin, **Mikó Mihály,**
községi jegyző. községi bíró.

Pályázat tanítói állásra.

Bajsa (Bácsmegeye) magyar tannyelvű tanítói állásra **1892. évi október 25-ig** pályázat hirdettetik. A tanító javadalma: 1. készpénzben 365 frt havi előleges részletekben, 2. szabad lakás konyhával és kerttel, 3. fűtésre elegendő szalma, melyből az iskolaterem is fűtendő. Ismétlő iskoláért külön díj nem jár.

Csak okleveles férfitanítók pályázhatnak; kik orgonálásban jártasak, előnyben részesülnek. A kellőleg felszerelt folyamodványok a bajsai r. k. iskolaszékre címezve f. é. október 25-ig főtisztelendő Balassy Endre t. kanonok s kerületi esperes urhoz Kis-Hegyesre (Bácsmegeye) küldendők. Az állás f. évi november hó 1-én elfoglalandó.

Bajsa, 1892. szeptember 21-én.

KESZTLER MÁTYÁS,
plébános s iskolaszéki elnök.

3-1

Pályázat.

Gajdobra (Bácsmegeye) a kántortanítói állásra pályázat nyitattik. Ezen állás évi jövedelme: 300 frt készpénz, 50 frt tüzelőfa váltás, 326 ölnyi szérűskert, 1069 ölnyi szőlő, 7^{457/1000} hold szántóföld, mely után az adót és illetékegyenértéket a kántor fizeti, természetbeni lakás, mely áll 2 szoba, 1 konyha, éléskamra, pince, padlás, istálló és 350 ölnyi udvarbó, melyet a kántortanító rendben és tisztán tartani és meszeltetni köteles, körülbelül 150 frtnyi stóla. A készpénzbeli fizetés előleges havi részletekben a községi pénztárból fizetetik ki. Kötelessége az istentiszteletnél mindennap orgonálni, a temetéseket végezni, az ifjúságot a templomi énekekre tanítani, az ismétlő iskolát külön díjazás nélkül tartani. A pályázati határidő **október hó 9-ike**. Próbá orgonálás, éneklés és választás október 10-én lesz megtartva. A megválasztott köteles állását azonnal elfoglalni. A kellőleg felszerelt, 50 krosi bélyeggel ellátott folyamodványok a pályázati határideig nt. Bizinger Konrád esperes plébános urhoz Gajdobra, küldendők.

3-2

Az iskolaszék.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Kupuszina községében egy rom. kath. magyar tannyelvű ujonan rendszeresített **tanítónői** állásra pályázat nyitattik. Évi jövedelme 400 frt készpénz a község pénztárból évnegyedes előleges részletekben és 50 frt lakdíj, vagy esetleg a község által kijelölendő szabad lakás. Ezen állásra csak **tanítónők** pályázhatnak. A megválasztott tartozik az iskolaszék által kijelölendő egyik osztályban az előírt tantárgyakat s a női kézimunkát is tanítani. Az állás elfoglalásának idejéről a megválasztott külön értesítést nyerend s fizetése az elfoglalás napjától fog folyósíttatni. A kellőleg felszerelt kérvények **f. évi október hó 20-ig** a kupuszinai iskolaszékre címezve, ftdő Meszner István kerületi alesperes urhoz Bezdánba (Bácska) küldendők.

Kelt Kupuszinán, 1892. szeptember 22-én.

Lajthay Nep. János,
plébános, iskolaszéki elnök.

3-1

7067. szám.
kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásba bekebelezett 13,000 lakossal bíró Apatin községében megtrúlt községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. § a értelmében felszerelt kérvényeiket **folyo évi október hó 2-ig** hozzám nyújtsák be.

Ezen állással egybekötött javadalmazás a következő:
1. Évi fizetés 250 frt.
2. Nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr, napidíja a községen kívül 2 frt.
3. Magán felek kivánságára eszközölt boncolásért minden ló és tehénért 1 frt, apróbb jószág után 50 kr, kisebb műtétek teljesítéséért 1 frt, minden más nagyobb műtéttért vagy munkáért 2 frt.

Megjegyeztetvén, hogy a vágóbiztosí teendőket a vonatkozó községi szabályrendeletben megállapított díjak mellett végezni tartozik.

Kelt Apatinban, 1892. évi szeptember hó 19-én.

Ribiczey Béla,
főszolgabíró.

3-1

1736. szám.
1892.

Hirdetmény.

Felső-Szent-Iván község elöljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonához tartozó s ennek határában gyakorolható vadászati jog, az 1883. évi XX. t. c. 3. §-ának figyelembe vételével 1892. évi szeptember hó 20-tól számított 6 egymástutáni évre **folyo 1892. évi október hó 2-án délután 4 órakor** a község házában megtartandó nyilvános árverésen, 75 frt kikiáltási árral kezdve haszonbérbe fog adni.

A községi elöljáróság által megállapított részletes árverési feltételek a jegyzői hivatalban fenti napig a hivatalos órákban bárki által megtekintheők.
Felső-Szent-Ivánon, 1892. szeptember 15-én.
Szedresy Károly, **Kancsár Mihály,**
jegyző. 3-2 bíró.

VI/1892. kgy.

Csantavér község elöljáróitól.

Árverési hirdetmény.

A község tulajdonát képező **nagyvendéglő haszonbérbeadási ideje f. évi október hó 9-én délután 3 órára** kützetik a következő árverési feltételek mellett:

1. A nagyvendéglő három egymástután kötetkezévre haszonbérbe kiadatik, a bérleti év 1893. évi január hó 1-ső napján kezdődik és 1895. évi december hó 31. napján végződik.

2. A kikiáltási ár 800 frtban állapittatik meg, melynek 10%-a vagyis 80 frt az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy törvényesen elismert értékpapírokkal leteendő, mely összeg az utolsó bérleti év utolsó negyedébe fog beszámíttatni.

3. Oly egyének, kik vagyonnal nem rendelkeznek, tartoznak a már letett 80 frt bánatpénzen kívül még 500 frt, azaz ötszáz forintot biztosítékul készpénzben vagy törvényesen elismert s elfogadható értékpapírokkal letenni, ha a biztosíték készpénzben tétetett le, úgy az a helybeli takarékpénztár részvénytársaságnál 5%-os kamatozás mellett el fog helyeztetni, melynek kamatait a bérlo élvezendi, ha pedig a biztosíték értékpapírokkal tétetett le, úgy az a község tüzmentes vasszekrényében fog őriztetni, ezen biztosíték ha készpénzbeli, úgy az utolsó bérletév utolsó negyedébe fog beszámíttatni.

4. A haszonbéri összeg mindig évnegyedenként előre fizetendő.

5. A haszonbérlo az épületet oly karban tartozik átadni a három év eltelle után, mint azt a községtől átvette, miből kifolyólag mindennemű javítások bérloit illetik.

6. A nagyvendéglőhöz szükséges italméresi, illetve kimerési engedélyt a bérlo saját költségén tartozik megszerezni.

7. Azon esetre, ha a község a nagyvendéglő építtelét 1893. évi január hó 1-ső napjára Szabadka sz. kir. várostól át nem kapná, úgy a községre az átadás csak akkor fog kötelezővé válni, amely napon azt 1893. évben átvette.

8. Fentartja a község magának a jogot arra nézve, hogy ha oly bérlo venné ki a nagyvendéglőt haszonbérbe, akinek személyében elég biztosítékot erkölcsileg nem kapna, egy újabb árverés útján azt kiadni.

9. Az árverési jegyzőkönyvre szükséges bélyeg és egyéb felmerülő költségeket a bérbevevő tartozik megfizetni.

10. Az ezen bérbeadás a bérlore azonnal, a községre pedig a képviselőtestület jóváhagyása után válik kötelezővé.

Kelt Csantavéren, 1892. szeptember 15-én.

Szokola Gyula, **Sinkovits Ferenc,**
közs. jegyző. 3-1 közs. bíró.

5239. szám.
k. 1892.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉMNY.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogház, úgy az apatini, kulai és hódásghai kir. járásbírósi fogházakban elhelyezett letartóztatottak 1893. évi élelmezésének egytttes biztosítására **f. évi október hó 10-én d. e. 9 órakor** hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést tart.

Bánatpénz 1000 frt; kikiáltási ár egy főtt étadagra 10-42 krajcár, 56 dkgr. kenyérré 4-48 krajcár s egytt 14-90 krajcár.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél megtekintheők.

Megjegyeztetik, hogy két évnél hosszabb tartamra szóló ajánlat figyelembe nem vétetik.

Felhivatnak vállalkozni óhajtók, miszerint szabályszerűen felszerelt, bélyegzett s bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtési határidőig a zombori kir. ügyészségnél nyújtsák be, illetve a szóbeli árlejtésnél személyesen vagy meghatalmazottjakkal által jelenjenek meg.

Kelt Zomborban, a kir. ügyészségnél, 1892. évi szeptember hó 12-én.

Dobák Béla,
kir. ügyész.

3-3

Heindlhofer Róbert Zomborban.
Keil Alejcs-féle
Padlózat-fénymáz
(Glasur)
Bécsből legkittünőbb mázolószert pulha padló számára. 1 nagy palaack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palaack ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
12-11
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kúcsög ára 68 kr.
Mindenkor kapható:
Heindlhofer Róbertnél Zomborban.